

Protokół

14. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. marca 1914 r.

Początek o godzinie 10. minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzynastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 3. marca 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2483, 2488, 2493, 2496, 2498, 2503, 2506 do 2510.

Komisji szkolnej L. s. 2482, 2485 do 2487, 2489, 2492, 2502, 2504, 2505, 2511.

Komisji prawniczej L. s. 2497.

Komisji gospodarstwa kraj. L. s. 2494.

Komisji drogowej L. s. 2490, 2500, 2501, 2514.

Komisji przemysłowej L. s. 2495.

Komisji zapomogowej L. s. 2484, 2491, 2499, 2517.

Po odczytaniu petycji L. s. 2514, mieszkańców z Klicka-Jakimczyc o zniesienie rogatki pod Komarnem, przemawia p. Terszakowicz, popierając tę petycję i prosząc o przekazanie jej komisji drogowej.

Marszałek oznajmia, że życzeniu temu stało się zadość.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencji z funduszu krajowego na budowę teatru ruskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

2. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie po-

życzki w kwocie 100.000 koron na budowę i wykończenie dróg w tamtejszym powiecie.

Sprawozdawca p. Górkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
załączony / . projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę dróg gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Wadowicach zezwala się w myśl § 24. ustawy o reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę dróg gminnych I. kl. w latach 1911—1924.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

3. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółka Łodyna nowa ze związku gminy Nahorce małe i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Łodyna nowa ze związku gminy Nahorce małe, powiatu Kamionka strumiłowa, i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Łodyna nowa wyłącza się ze związku gminy Nahorce małe, powiatu Kamionka strumiłowa, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Łodyna nowa.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Nahorcach małych rozwiązana, a natomiast mają być przeprowadzone wybory do Rady gminnej w Nahorcach małych i w Łodynie nowej.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

4. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z przysiółka Siółko należącego do związku gminy Bożyków powiat Podhajce, tudzież z nabytej przez mieszkańców tego przysiółka części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Siółko ad Bożyków“.

Sprawozdawca p. Burzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o dwie pomyłki druku w projekcie ustawy, a mianowicie w artykule II, ustęp 2, w wierszu 17, zamiast „1648/2“, ma być „1848/2, a ustęp 3, w wierszu 5 zamiast „1137“ ma być: „1317“.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Siółko, należącego do związku gmi-

ny Bożyków, powiat Podhajce, tudzież z nabytej przez mieszkańców tego przysiółka części obszaru dworskiego w Bożykowie, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Siółko ad Bożyków“.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Siółko wyłącza się ze związku gminy Bożyków powiat Podhajce, i z tego przysiółka tudzież z części obszaru dworskiego w Bożykowie, nabytej przez mieszkańców rzeczzonego przysiółka, tworzy się samoistną gminę administracyjną pod nazwą „Siółko ad Bożyków“.

Ar. II.

Granice między gminą „Siółko ad Bożyków“ a gminą Bożyków i resztą obszaru dworskiego w Bożykowie tworzyć mają:

w gminie „Siółko ad Bożyków“ zewnętrzne granice parcel katastralnych l. l. 1570, 1601, 1602 1605/2, 1605/1, 1606, 1609/2, 1609/1, 1610, 1613, 1614, 1617, 1618, 1621/2, 1621/1, 1622, 1625, 1626, 1627, 1630, 1631/1, 1631/2, 1634/2, 1634/1, 1635/1, 1635/2, 1638, 1639, 1642, 1643/1, 1643/2, 1646, 1647/1, 1647/2, 1650/2, 1650/1, 1651, 1654, 1655, 1658, 1659, 1662, 1664, 1667, 1668, 1671, 1672, 1675/2, 1675/1, 1676/1, 1676/2, 1679, 1680, 1683, 1684, 1687, 1688, 1691, 1692/1, 1692/2, 1695, 1696, 1699, 1700, 1703, 1704, 1707/2, 1707/1, 1709, 1712, 1713/1, 1713/2, 1716, 1717, 1720/2, 1720/1, 1721/1, 1721/2, 1724/1, 1725, 1728, 1729/1, 1729/3, 1729/2, 1732, 1734, 1737, 1738, 1741/2, 1741/1, 1744, 1748, 1747, 1750, 1753, 1756, 1759, 1762, 1765, 1768, 1771, 1774, 1778, 1777, 1780, 1783 1789, 1790, 1793, 1794, 1797, 1798, 1801, 1802, 1805, 1806, 1809, 1810, 1813, 1814, 1817, 1818, 1821, 1822, 1825, 1826, 1829/1, 1829/2, 1830, 1833, 1834, 1837, 1838, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845/1,

1845/2, 1846, 1847, 1848/1, 1848/2, 1849, 1850, 1851, 1852/1, 1852/2, 1853, 1854/1, 1854/2, 1855, 1856, 1857/1, 1857/2, 1858, 1859/1, 1859/2, 1860/1, 1860/2, 1861, dalej oś drogi parc. l. kat. 2254 i oś drogi parc. l. kat. 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1390/2, oś drogi parc. l. kat. 2243 i 2256, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1318, 1319, 1320, oś drogi parc. l. kat. 2257, zewnętrzne granice parceli l. kat. 1091/2, oś drogi parc. l. kat. 2239, 2238 i 2237, zewnętrzna granica parc. l. kat. 1067/1, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 1064, 1063, 1062, 1867, 1868/2, oś drogi parc. l. kat. 2266, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 998, 2177/1, 2261, 2178/1, 2175, 2174/2, 2170/2, 2173/2 ;

w Bożykowie (w gminie i na pozostałej części obszaru dworskiego): zewnętrzne granice parcel l. kat. 1569, 1563, oś parcel. l. l. kat. 2254, 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1391/1, oś drogi parc. l. kat. 2243, 2256, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 1317, 1316, 1315, oś drogi parc. l. kat. 2257, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1091/2, oś drogi parc. l. kat. 2239, 2238, 2237, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1014, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 1013, 1012, 1011/2, 1010/2, 1010/1, 1009/2, 1009/1, 1008, 1007/2, 1007/1, 1006/2, 1006/1, 1005/2, 1005/1, 1004, 1003/2, 1003/1, 1002/2, 1002/1, 1001/2, 1001/1, 1868/1, 1000, oś drogi parc. l. kat. 2266; zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 984, 975/1, 974/2, 972, 971, 970, 968, 967, 966, 965, 963, 962, 960/2, 959/1, 958, 957/2, 957/1, 955/2, 955/1, 954, 951, 950/2, 2177/2, 2261, 2178/2, 2175, 2174/1, 2172/1, 2173/1.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Bożykowie rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Bożykowie i „Siółku ad Bożyków“.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

5. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Buczaczu na przyjęcie zobowiązań wynikających ze statutu emerytalnego dla urzędników i służ Wydziału powiatowego i na przyjęcie gwarancji powiatu za zobowiązania statutu emerytalnego dla urzędników i służ powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu.

Sprawozdawca p. Rittel, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na przyjęcie imieniem powiatu zobowiązań wobec

funduszu emerytalnego urzędników i sług Wydziału powiatowego i na przyjęcie gwarancyi za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu wobec funduszu emerytalnego urzędników i sług powiatowej Kasy oszczędności.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu zezwala się :

a) na przyjęcie imieniem powiatu obowiązku przyczyniania się do funduszu emerytalnego urzędników i sług Rady powiatowej, stałym corocznym zasiłkiem w wysokości 9⁰/₁₀ stałych płac etatowych, — tudzież ewentualnym nadzwyczajnym dodatkiem, na wypadek, gdyby kiedykolwiek procent od funduszu emerytalnego nie starczył na zaspokojenie wszystkich jego zobowiązań ;

b) na przyjęcie gwarancyi za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu wobec funduszu emerytalnego urzędników i sług Kasy oszczędności, a to : uiszczania corocznej dotacyi po 10⁰/₁₀ stałych płac, tudzież ewentualnego pokrycia potrzebnej nadwyżki na wypadek, gdyby kiedykolwiek dochody funduszu emerytalnego na pokrycie emerytur nie wystarczały.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

6. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Mielcu, ażeby część pożyczki przeznaczonej na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności użytą została na zasiłek bezzwrotny dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu gimnazyalnego.

Sprawozdawca p. Serczyk, uwołniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Mielcu, ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16. października 1899 Nr. 132 Dz. u. kr. pożyczki 200.000 K na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności w Mielcu pozostałą część w kwocie 140.000 K użyto na bezzwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu.

Zgodne z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Mielcu zezwala się, ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16. października 1899 Nr. 132

Dz. u. kr. pożyczki 200.000 K na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności w Mielcu, pozostałą część w kwocie 140.000 K użyto na bezzwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu.

Art. II.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

7. Sprawozdanie

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 29. sierpnia 1913 L. W. 86.704/1913 w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyslanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki na pokrycie części kosztów rekonstrukcji szpitala powszechnego w Przemyslanach.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyslanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Przemyslanach zezwala się w myśl § 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 50.000 K na pokrycie przypadającej na nią połowy kosztów odbudowy szpitala powszechnego w Przemyslanach.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

8. Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla miasta Przemysła.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następujące dwie pomyłki drukarskie: mianowicie w § 3 w wierszu 1 zamiast: „do“ ma być: „od“, a w § 5 ustęp a) w wierszu 2, należy po słowie: „aż“ dodać słowo: „do“.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o obowiązku właścicieli domów w król. woln. mieście Przemyślu połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu gminie król. woln. m. Przemyśla na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych na urządzenie i utrzymanie miejskiego wodociągu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każdy właściciel domu, położonego w obrębie gminy król. woln. m. Przemyśla obowiązany jest po otwarciu miejskiego wodociągu w dotyczącej ulicy lub na dotyczącym placu połączyć dom swój z tym wodociągiem.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić podług przepisów regulaminu technicznego (§ 9.) i wykonane być może tylko przez osoby posiadające do tego uzdolnienie w myśl przepisów ustawy przemysłowej.

§ 2.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu dwóch lat po otwarciu wodociągu w odnośnej ulicy lub na odnośnym placu.

Jeżeli właściciel nie wykona tego połączenia w powyższym terminie, może gmina wykonać je na jego koszt i stratę. Domy, które powstaną dopiero po otwarciu wodociągu, mają być z nim połączone przed wydaniem konsensu na ich zamieszkanie lub użytkowanie.

§ 3.

Koszta doprowadzenia wody od wodociągu miejskiego aż do granicy realności ponosi gmina król. woln. m. Przemyśla, koszta zaś dalszego połączenia i wewnętrznego urządzenia ponosi właściciel realności, gmina jednak wykonuje część tego połączenia od granicy realności aż do odległości jednego metra poza wodomierz na koszt właściciela. W domach, w którychby nie było wodomierzy, orzeknie Magistrat, jak daleko część tego połączenia od granicy realności gmina wykona na koszt właściciela.

§ 4.

Gdyby koszta urządzenia wodociągowego wewnątrz domu i połączenia z wodociągiem miejskim były w stosunku do wartości domu za wysokie, może Rada miejska uwolnić właściciela od obowiązku w § 1. ust. 1. określonego, jeżeli dostateczne zaopatrzenie domu w zdrową wodę zapewnione jest z powodu bliskości studni publicznej wodociągowej.

Koloniom robotniczym i właścicielom domów o charakterze wiejskim, może Rada miejska zezwolić na urządzenie ich kosztem wspólnych studzien wodociągowych, zamiast łączenia poszczególnych domów z wodociągiem miejskim. W obu tych wypadkach obowiązek opłaty podatku wodociągowego pozostaje w mocy.

Przeciw omówionym w tym paragrafie uchwałam Rady miejskiej nie przysługuje prawo wnoszenia rekursu.

§ 5.

Na pokrycie kosztów urządzenia, utrzymania administracji wodociągu

miejskiego, tudzież ewentualnego rozszerzenia sieci rur wodociągowych, przysługuje gminie m. Przemysła prawo pobierania:

a) przez lat 50 począwszy od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny w obrębie gminy podatku gminnego aż do wysokości siedmiu procentów od zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej;

b) opłaty za spotrzebowanie wody w budynkach niepodlegających podatkowi domowo-czynszowemu, jak n. p. w budynkach rządowych, krajowych, miejskich, dworcach kolejowych i t. p., dalej na cele budowlane według ilości spotrzebowanej wody i ceny jednostkowej ustanowionej w taryfie;

c) opłaty za nadwyżkę zużytej wody do celów gospodarstwa domowego, t. j. do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpieli i t. p. ponad 50 litrów na dobę i głowę;

d) opłaty za używanie wodomierzy.

Podatek gminny od czynszów jak a) i opłaty jak b) c) nie obciążają realności, które z powodu braku rur do studni wodociągowych w ich pobliżu nie mogą z wodociągu korzystać, dopóki ten stan istnieje.

W wypadkach uwzględnienia godnych, może Rada miejska dla poszczególnych lokalności obniżyć wyjątkowo wysokość podatku wodociągowego (§ 5 a.).

Odpisanie państwowego podatku domowo-czynszowego wskutek opróżnienia pomieszkania, pociąga za sobą odpisanie podatku gminnego jak a).

§ 6.

W granicach zakreślonych § 5. a) i po uwzględnieniu dochodu z opłat (§ 5. b) i c) ma Rada miejska ustanowić co lat 3 wysokość gminnego podatku wodociągowego (§ 5. a).

§ 7.

Podatek gminny (§ 5. a), opłaty za używanie wody (§ 5. b) i c) i opłatę za używanie wodomierzy (§ 5. d) ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Właściciele realności, względnie uprawnieni zarządcy, winni imieniem gminy pobierać i uiszczać podatek gminny (§ 5. a) i odpowiadają gminie za ten podatek z prawem regresu do lokatorów.

Opłaty za używanie wody i wodomierzy (§ 5. b) c) d) ściągane będą wprost od pobierających wodę, lub od tych, na których żądanie zakład wodociągowy wody dostarcza.

Sposób uiszczania tego podatku i opłat określi regulamin.

§ 8.

Podatek gminny i opłaty wymierza i ściąga Magistrat przez organa gminne, w razie zaś nieuiszczania ich w terminie oznaczonym w regulaminie, ściągnięcie nastąpi albo po myśli § 4. ces. rozporządzenia z 20. kwietnia 1854 Dz. u. p. Nr. 96 na podstawie wykazu zaległości potwierdzonego przez władzę polityczną I. instancyi, albo w drodze sądowej.

§ 9.

Regulamin techniczny (§ 1.), taryfa opłat (§ 5. b) i c), sposób uiszczania podatku gminnego i opłat (§ 7.) i wogóle wszelkie rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy, jak również taryfę opłat za używanie wodomierzy (§ 5. d) uchwali Rada miejska; uchwała ta jednak wymaga do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

W taki sam sposób może też nastąpić zmiana regulaminu, taryfy i rozporządzeń wykonawczych.

§ 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Kormoszowi.

Przemawia p. Kormosz.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

9. S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gminy Knihinin wieś (pow. Stanisławów) do urzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51, oraz ustawie budowniczej z dnia 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31 i noweli z dnia 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 56.

Sprawozdawca p. Schätzel, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączone projekty ustaw.

U s t a w a

z dnia o zaliczeniu gminy Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego,

do rzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, zaliczoną zostaje do rzędu miejscowości, w których obowiązuje ustawa gminna z dnia 3. lipca 1896, dz. u. kr. Nr. 51.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia o zaliczeniu gminy Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, do rzędu miejscowości podlegających ustawie budowniczej z dnia 4. kwietnia 1889, dz. u. kr. Nr. 31 i noweli z dnia 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 56.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, zaliczoną zostaje do rzędu miejscowości, w których obowiązuje ustawa budownicza z dnia 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31. i nowela z dnia 15. maja 1907, dz. u. kr. Nr. 56.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam
Mojemu Ministrowi robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie
żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy
szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przy-
jęcie tych ustaw en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych
ustaw en bloc, poczem w oddzielnych
głosowaniach uchwała oba projekty
ustaw en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek
sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do
trzeciego czytania bez czytania, uchwała
Izba oddzielnie powyższe oba projekty
ustaw w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

10. S p r a w o z d a n i e

Komisji sanitarnej o sprawozdaniach
Wydziału krajowego z 6. września 1912
LW. 140.401 i z 9. sierpnia 1913 LW.
135.443/913 w przedmiocie zakupna czę-
ści parceli gruntowej l. kat. 4318/I w
Lipniku w celu rozszerzenia posiadłości
szpitala w Białej.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony
na wniosek sekretarza p. Urbańskiego
od czytania sprawozdania, odczytuje
następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę zakupna
z parceli gruntowej licz. kat. 4318/I w
Lipniku obszaru 3.464⁵ m².

2. Sejm upoważnia Wydział kra-
jowy do podwyższenia zaciągnąć się
mającej pożyczki na budowę szpitala
w Białej do tej wysokości, jaka okaże
się potrzebną dla pokrycia połowy ko-
sztów zakupna i oparkania tej parceli.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie
żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy
szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przy-
jęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków
komisji en bloc, poczem w oddzielnem
głosowaniu uchwała powyższe wnioski
komisji en bloc.

Następuje:

11. S p r a w o z d a n i e

Komisji petycyjnej w przedmiocie pe-
tycji p. Żiraldo Ludwika, konduktora
dróg krajowych, o udzielenie mu „ve-
niam studiorum i aetatis“.

Sprawozdawca p. Krasicki od-
czytuje sprawozdanie komisji, zakoń-
czone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyznaje „veniam studiorum
i aetatis“ p. Żiraldo Ludwikowi.

Izba bez rozprawy uchwała powyż-
szy wniosek komisji.

Następuje:

12. S p r a w o z d a n i e

Komisji petycyjnej o sprawozdaniu Wy-
działu krajowego w przedmiocie petycji
Pielecha Karola i Jakubika Franciszka,
praktykantów technicznych o udzielenie
im „veniam-studiorum“.

Sprawozdawca p. Krasicki od-
czytuje sprawozdanie komisji, zakoń-
czone następującymi wnioskami:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomo-
ści sprawozdanie Wydziału krajowego
w przedmiocie przyznania praktykantom
technicznym oddziału techniczno-dro-
gowego Pielechowi Karolowi i Jakubi-
kowi Franciszkowi „veniam-studiorum“.

2) Sejm przyznaje „veniam studio-
rum“ Pielechowi Karolowi i Jakubikowi
Franciszkowi.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Następuje:

13. Wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z całego Sejmu (w miejsce p. Urbańskiego).

Marszałek oznajmia, że sprawę tę przesuwa na koniec posiedzenia.

Następuje:

14. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem Komisji budżetowej o prowizoryum budżetowem za czas od 1. stycznia do 30. czerwca r. 1914, tudzież nad sprawozdaniem komisji budżetowej o preliminarzu budżetowym na rok 1913, oraz nad wnioskami w sprawie zmiany postanowień o zaciąganiu pożyczek przez kraj.

Marszałek udziela głosu p. Łahodyńskiemu, jako mowcy generalnemu „przeciw“ wnioskowi komisji.

Przemawia p. Łahodyński.

(W czasie przemówienia p. Łahodyńskiego obejmuje przewodnictwo obrad Izby wicemarszałek JE. ks. biskup przemyski Czechowicz).

Wicemarszałek udziela głosu p. Pinińskiemu jako mowcy generalnemu za wnioskami komisji.

Przemawia p. Piniński.

(W czasie przemówienia p. Pinińskiego obejmuje ponownie przewodnictwo obrad JE. Marszałek Adam hr. Gotuchowski).

Marszałek udziela głosu p. Okoniowi do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Okoń.

Marszałek udziela głosu p. Czartoryskiemu dla sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Czartoryski.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy generalnemu p. Głębińskiemu.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że najpierw otwiera rozprawę szczegółową nad prowizoryum budżetowem na rok 1914.

Sprawozdawca p. Głębiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania dochodów i do czynienia wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych na poczet roku budżetowego 1914, na podstawie preliminarza Wydziału krajowego na rok 1914, przedłożonego sprawozdaniem z d. 5. września 1913 LW. 163.171. Zgodnie z tą uchwałą, Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich zmian etatowych, projektowanych w sprawozdaniach Wydziału krajowego na rok 1914, a odnoszących się do stosunków służbowych personalu urzędniczego, nauczycieli i służby, tak w centralnej administracji funduszków krajowych, jakoteż w zakładach krajowych, z uwzględnieniem zaliczek sejmowych, proponowanych i popieranych przez Wydział krajowy.

Marszałek otwiera rozprawę nad pierwszym ustępem prowizoryum i udziela głosu p. Tryłowskiemu.

Przemawia p. Tryłowski.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński.

Izba przystępuje do głosowania i uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do drugiego ustępu prowizoryum.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie ustępów II., III., IV., V., VI., VII. prowizoryum en bloc.

Izba uchwała przyjęcie ustępów II., III., IV., V., VI., VII. prowizoryum en bloc.

Sprawozdawca p. Głębiński czyta:

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby:

1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1914 pobierany był dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po 72 g od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku dochodowego, unormowanego ustawą z d. 23. stycznia 1914 Dz. p. p. Nr. 13 w wysokości po 78 g od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . . . 68 g zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 74 g

od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1913 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między pozycją 18 a rubr. X. poz. 113, tudzież w rubr. II. między literami a, b, e, f. pozycji 23;

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6 i 7 tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 45 i 46, dalej 49, 58 i 59, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów:

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII. między pozycjami 148 i 212; 190, 195, 207, 210, 212 a) 213, 217, 235, 236 i 239; 220 i 221, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I A, I B i I C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

III. Upoważnienia powyższe, pod I. i II. wymienione, obowiązują po dzień 30. czerwca 1914 roku.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przedsięwzięcia koniecznych reformą wyborczą sejmową spowodowanych

wanych zmian i urzędzeń w gmachu sejmowym i uchwała w tym celu kredyt do wysokości 60.000 K.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do uskutecznienia koniecznych rekonstrukcyi w pawilonie mieszczącym klinikę położniczo-ginekologiczną we Lwowie i uchwała na ten cel z ogólnej sumy kosztów w kwocie 58.163 K, resztujący kredyt w kwocie 31.163 K, oprócz kwoty 27.000 K wstawionej w budżet na rok 1913.

V. Ponawiając swe uchwały z dnia 24. stycznia 1910 i z dnia 9. lutego 1912, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu podjęcie kroków celem bezwłocznego zaprowadzenia w r. 1914 własnego wodociągu i własnego oświetlenia elektrycznego w Zakładzie krajowym w Kulparkowie i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej dla uzyskania gotówki 363.000 K.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby roboty publiczne przewidziane na rok 1914, jak najrychlej przedsięwziął, celem przyjscia z pomocą ludności pozbawionej zarobku.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przestrzegając interesu skarbowych, otoczył ścisłą kontrolą produkcję gorzeln opłacających podatek od produkcji spirytusu, aby korzystał z uprawnień mu służących celem ograniczenia produkcji takich gorzeln i podjął kroki ustawodawcze w tym kierunku, aby producenci uwolnieni od podatku państwowego, byli pociągnięci do opłacania od wódki połowy opłaty konsumcyjnej przekazanej ustawą z 23. stycznia 1914 skarbowi krajowemu.

Izba uchwała powyższe ustępy II—VII. prowizoryum budżetowego en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba prowizoryum budżetowe na

rok 1914 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wniosków w sprawie zmiany postanowień o zaciąganiu pożyczek przez kraj.

Sekretarz p. Urbański wnosi o przyjęcie tych wniosków en bloc.

Izba uchwała przyjęcie tych wniosków en bloc.

Sprawozdawca p. Głąbiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Utrzymując zasadniczo w mocy swe uchwały z dnia 25. października 1908, z dnia 12. października 1909, z dnia 18. lutego 1910, z dnia 16. listopada 1910 i z dnia 14. lutego 1912 w przedmiocie przyzwolenia na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju a w szczególności:

1. Pożyczki na zakład poprawczy w Przedzielnicy w efektywnej wysokości 1,500.000 K
2. Resztującej pożyczki na zakład obłąkanych w Kobierzynie w efektywnej wysokości . . . 3,000.000 „
3. Pożyczki na budowę dojazdu do zakładu w Kobierzynie w efektywnej wysokości . . . 68.000 „
4. Pożyczki na pokrycie niedoboru funduszu kraj. w r. 1912 w efektywnej wysokości 5,873.815 „
5. Pożyczki na rozszerzenie koszar żandarmeryi we Lwowie w efektywnej wysokości . . . 487.000 „
6. Pożyczki na rozszerzenie szkoły lasowej we Lwowie 250.000 „
7. Pożyczki na szkołę rolniczą w Bestwinie . . . 160.000 „

8. Pożyczki na szkołę ko- szykarską we Lwowie	100.000 K
9. Pożyczki na szkołę ke- ramiczną we Lwowie .	320.000 „
10. Pożyczki na szkołę tka- cką w Krośnie	70.000 „
11. Pożyczki na szkołę sto- larską w Kalwaryi . .	57.000 „
12. Pożyczki na rekonstruk- cję szpitala św. Łaza- rza w Krakowie	920.222 „
13. Pożyczki na budowę pa- wilonów w Kulparko- wie	416.000 „
14. Pożyczki na wodociąg i elektrykę w Kulpar- kowie	363.000 „
15. Pożyczki na budowę 3 piętra w gmachu sej- mowym	400.000 „
16. Pożyczki na budowę ta- nich domów dla urzę- dników Wydziału kra- jowego	200.000 „

Sejm zmienia zawarte w tych uchwałach przy poszczególnych pożyczkach postanowienia, odnoszące się do wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i typu odnośnych pożyczek w ten sposób, że oznaczenia wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i rodzaju czyli formy względnie typu tych pożyczek oraz ich waluty pozostawia uznaniu Wydziału krajowego.

Na tej podstawie wolno będzie Wydziałowi krajowemu czy to dla uzyskania pokrycia dla całego wyżej wykazanego zapotrzebowania, czy to części tego zapotrzebowania zaciągać pożyczki w typie, jaki za dogodny i odpowiedni uzna, a więc albo w obligacjach własnej emisji, albo w obligacjach Banku krajowego, w bonach kasowych albo wreszcie pożyczki gotówkowe, a to tak w walucie koronowej jak i w odpowiadającej jej walucie zagranicznej a zarazem wolno będzie Wydziałowi kra-

jowemu zaciągać te pożyczki za oprocentowaniem, jakie za odpowiednie uzna, oraz ustanowić według swego uznania okres amortyzacji, a wreszcie przyjąć zobowiązanie, że obligacje i kupony tych pożyczek płatne będą w złocie.

II. Utrzymując zasadniczo w mocy swe uchwały z dnia 9. lutego 1912 w przedmiocie przyzwolenia na zaciągnięcie pożyczki:

1. Na budowę szkół wię-
szych w nominalnej wy-
sokości 10,000.000 K
2. Na budowę szkół miej-
skich w nominalnej wy-
sokości 5,000.000 „
3. Na powiększenie kraj.
funduszu przemysłowego 7,000.000 „

jak niemniej utrzymując w mocy zastrzeżenia co do ograniczenia tych pożyczek do wskazanej nominalnej wysokości i co do częściowego, w uchwałach tych ustalonego korzystania z rzeczonych pożyczek, Sejm zmienia postanowienia zawarte w tych uchwałach, które się odnoszą do wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i typu odnośnych pożyczek w ten sposób, że oznaczenie wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i rodzaju czyli formy względnie typu tych pożyczek oraz ich waluty pozostawia uznaniu Wydziału krajowego.

Na tej podstawie wolno będzie Wydziałowi krajowemu, nie przekraczając granic wskazanej nominalnej wysokości oraz ustalonego stopniowego korzystania z tych pożyczek, zaciągać je w sposobie wskazanym we wniosku I. a częściowe sfinansowanie tychże pożyczek na aktualne już zapotrzebowanie połączyć z przeprowadzeniem sfinansowania pożyczek we wniosku I. wymienionych.

Izba uchwała powyższe wnioski en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do

trzeciego czytania tych uchwał bez czytania, przyjmuje Izba powyższe uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania rezolucji p. Aschkenasego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Z uwagi, że przeciążenie sędziów i urzędników kancelaryjnych w sądach galicyjskich przeszło już wszelkie dopuszczalne granice,

z uwagi, że następstwa tego przeciążenia tak pod względem czasu jak i sposobu załatwiania spraw, zagrażają poważnie bezpieczeństwu prawnemu w tym kraju,

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił do wydawnego pomnożenia sił sędziowskich i kancelaryjnych w sądach galicyjskich.

Izba popiera powyższą rezolucję, poczem w osobnem głosowaniu uchwała powyższą rezolucję p. Aschkenasego bez rozprawy.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania wniosku p. Kędziora.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Sejm przyznaje na rok 1914 szóstą (VI.) ratę dotacyi krajowej na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych powiatów i gmin w kwocie 100.000 koron po myśli swej uchwały z 18. września 1903 i upoważnia Wydział krajowy do zarządzenia robót przy osuszaniu i drenowaniu gruntów na rachunek $33\frac{1}{3}\%$ zasiłków kraju i państwa.

Izba popiera powyższy wniosek, poczem w osobnem głosowaniu uchwała powyższy wniosek p. Kędziora bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że obecnie przystępuje Izba do budżetu na 1913.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji w tej sprawie en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Sprawozdawca p. Głębiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uchwała budżet funduszu krajowego na rok 1913 wedle preliminarza Wydziału krajowego przedłożonego sprawozdaniem z dnia 6. września 1912, L. 141.457, wraz ze szczegółowymi preliminarzami, dołączonymi do poszczególnych rubryk (z wyłączeniem jednak wydatków i dochodów zestawionych w spisie do niniejszego sprawozdania dołączonym) w ogólnej sumie wydatków 74,683.548 K
a dochodów w sumie 41,345.669 „

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1913 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich w dotychczasowej wysokości, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po 72 g
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości po 78 g
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . . . 67 g
zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 g
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1913 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż

wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między pozycją 18 a rubr. X. poz. 116 lit. a) ad 1, dalej w rubr. II. między literami a, b, e, f pozycji 23, oraz między pozycją 22 (na dyurna urzędu pośrednictwa pracy), a rubryką XVI. pozycją 8 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy):

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6 i 7 tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 49 c i 50, dalej 53, 60 i 61, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów;

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII., między pozycjami 140 i 201; 181, 185, 198, 199, 202, 203, 209, 227, 228 i 232; 212 i 213, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I A, I B i I C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

III. Zgodnie z uchwałą pod I., Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich zmian etatowych, pro-

jektowanych w sprawozdaniach Wydziału krajowego za r. 1913, a odnoszących się do stosunków służbowych i emerytalnych personelu urzędniczego, nauczycielskiego i służby, tak w centralnej administracji funduszy krajowych, jak i w zakładach krajowych.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej na pokrycie niedoboru budżetu kraj. na rok 1913 w sumie 12,762.689 K.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej na pokrycie reszty niedoboru wykazanego w zamknięciu rachunków za rok 1912 w sumie . . . 4,207.569 K.

Upoważnienia udzielone niniejszem Wydziałowi krajowemu pod IV. i V., należy rozumieć w pełnej wysokości w gotówce, bez potrącenia różnicy kursu.

Izba uchwała powyższe wnioski ad I—V. en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tych uchwał bez czytania, przyjmuje Izba powyższe uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Wedle brzmienia pierwszego ustępu powyższej ustawy finansowej na rok 1913 uchwalił Sejm budżet funduszu krajowego na rok 1913 wedle preliminarza Wydziału krajowego przedłożonego sprawozdaniem z dnia 6. września 1912 L. 141.457, wraz ze szczegółowymi preliminarzami, dołączonymi do poszczególnych rubryk, z wyłączeniem jednak wydatków i dochodów zestawionych w dołączonym do sprawozdania komisji budżetowej z dnia 24. lutego 1914 L. s. 2006/914 wykazie, który opie-
wa, jak następuje :

Skreślenia

w preliminarzu funduszu krajowego na rok 1913.

Rubryka II. „Zarząd“.

Wydatki. Dochody.

Poz. 22.	Urzędy pośrednictwa pracy	85.472 K	
„ 6.	Zwrot wydatków personalnych w urzędach pośrednictwa pracy	—	7.772 K

Rubryka III. „Sprawy zdrowotne“.

6. Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie:

Rubr. XVII. poz. 120.	Rata pożyczki 416.000 K na pawilony	23.147 „
„ 121.	Rata pożyczki 400.000 K na wodociągi i elektrykę	11.629 „

7. Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie:

Rubr. XIX. poz. 122.	Rata pożyczki 1,004.800 K na rekonstrukcyę	26.752 „
----------------------	--	----------

9.	Rata amortyzacyjna reszty zaciągnąć się mającej pożyczki 3,000.000 K, na zakład dla obłąkanych w Kobierzynie (nadzwycz.)	135.000 „
----	--	-----------

15.	Stypendya dla lekarzy na podróże naukowe	6.000 „
-----	--	---------

19.	Rata amortyzacyjna zaciągnąć się mającej pożyczki na szpital w Kosowie (nadzwycz.)	12.872 „
-----	--	----------

Rubryka IV. „Dobroczynność“.

36.	Zasiłki na pogorzalców (nadzwycz.)	15.000 „
-----	--	----------

45.	Koszta utrzymania rozmaitych osób w Zakładach, przyjętych na fundusz krajowy w zastępstwie gmin	5.000 „
-----	---	---------

Rubryka V. „Oświata“.

3. Fundusz szkolny krajowy.

Rubr. II. poz. 10.	Kursa zręczności	15.000 K
--------------------	----------------------------	----------

„ VIII. „ 22.	Biblioteki okręgowe (połowa kredytu)	10.000 „
---------------	--	----------

„ X. „ 23.	Konferencye okręgowe	<u>32.288 „</u> 57.288 „
------------	--------------------------------	--------------------------

6.	Na oprocentowanie i umorzenie zaciągnąć się mających pożyczek na zasiłki dla funduszy szkolnych miejscowych na budowę nowych szkół:	
----	---	--

Wydatki. Dochody.

- a) od pożyczki komunalnej w kwocie 2,000.000 K
w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach Banku krajowego na
poczet 10,000.000 K dla gmin wiejskich;
- b) od pożyczki komunal. w kwocie 1,000.000 K
w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach Banku krajowego na
poczet pożyczki 5,000.000 K dla gmin miejs-
skich (nadzwycz.) 160.000 K

Poz. 107. Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego, na wy-
dawnictwa ludowe 4 500 „

Rubryka VII. „Bezpieczeństwo publiczne“.

- „ 1, 2. Kwaterunkowe żandarmeryi (część kre-
dytu) 300.000 K
- „ 9. Rata pożyczki 487.000 K na bud. żan-
darmeryi I.wów 24.808 „
- „ 10. Rata pożyczki 90.000 K na budowę żan-
darmeryi Rzeszów 4.824 „
- „ 11. Fundusz koszar krajowych:
- Rata amortyzac.
poż. od fund. prop. 152.000 K
- od tegoż różnica odsetek z po-
wodu niezapl. raty . 39.220 K
- 34.660 „ 4.560 „ 147.440 „
- „ 14. Fundusz policyi kraj. (podw. kred.) 861 „
- „ 15. Rata pożyczki na Przedzielnicę 81.504 „ 559.437 „

Rubryka VIII. „Komunikacje“.

- „ 8a) Bezzwrotne zasiłki na budowę dróg powiatowych
i gminnych (część kredytu) 200.000 „
- „ 17. Na badania techniczne i komercyalne nowych pro-
jektów kolejowych (nadzwycz.) 8.000 „
- „ 22. Rata dotacyi funduszu kolejowego 900.000 „

Rubryka IX. „Budowy wodne i melioracje“.

- „ 15c) Drenowanie gruntów włościańskich 600.000 „
- „ 15i) Budowa wodociągu w Buczaczu 108.500 „ 75.950 K

Rubryka X. „Rolnictwo“.

- „ 1. Akademia rolnicza w Dublanach:
- Rubr. I. poz. 2. i 3. podwyżka płac pro-
fesorów i docentów 12.280 K

Wydatki. Dochody

Rubr. II.	„	8. podwyżka płac urzędników administracyjnych (nadzw.)	360 K	
„	III.	„	10., 11. i 12. podwyżka płac funkcjonaryuszów nieetatowych	1.760 „
„	IV.	„	14. i 15. podwyżka płac służby oraz gratyfikacji.	2.720 „
„	V.	„	21. podwyżka kosztów utrzymania parku zakładowego	200 „
„		„	25. podwyżka datków na mieszkanie dla docenta ogrodnictwa i dwóch laborantów	744 „
„	VI.	„	31. podwyżka wydatków na potrzeby naukowe	2.700 „
„		„	32. podwyżka kosztów na utrzymanie biblioteki i czytelnii	1.000 „
„		„	38. podwyżka kosztów naukowych	500 „
„	IX.	„	44. podwyżka płac administratora i stróżów	<u>532 „</u> 22.796 „

Poz. 6. Niższa szkoła rolnicza w Dublanach:

Rubr. I. poz. 2. dodatek za nadzór nad internatem (nadzwyczajne) 60 „

„ 7. Na kosztą postawienia nowego budynku szkolnego niższej szkoły rolniczej w Dublanach, I. rata (nadzwyczajna) 45.000 „

„ 8. Szkoła gorzelnicza w Dublanach:

Rubr. I. poz. 1. podwyżka płac nauczycieli 560 K

„ III. „ 14. podwyżka kosztów wycieczek naukowych 300 „ 860 „

„ 9. Gorzelnia szkolna w Dublanach:

Rubr. I. poz. 2. podwyżka płacy palacza 60 „

„ 14. Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach:

		Wydatki.	Dochody.
Rubr. I. poz. 4. i 6.	podwyżka płac personalu	368 K	
„ III. „ 19.	podwyżka płacy gazownika	<u>160 „</u>	528 K
Poz. 15.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza w Dublinach:		
	Rubr. I. poz. 4. dodatek osobisty dla laboranta (nadzwyczajne)	150 „	
„ 16.	Wyższa szkoła lasowa we Lwowie (nadzwycz.)	3.190 „	
„ 17.	Średnia szkoła rolnicza w Czernichowie	3.200 „	
„ 27.	Na budowę stajni w szkole rolniczej w Jagielnicy (I. rata) z 24.000 K (nadzw.)	12.000 „	
„ 28.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach (nadzw.)	200 „	
„ 43.	Krajową szkoła ogrodnicza na Wulce kapitańskiej (nadzw.)	3.000 „	
„ 50.	Stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie	3.500 „	
„ 51.	Stypendya dla kandydatów na nauczycieli dla szkół rolniczych	4.000 „	
„ 52.	Stypendya dla uczniów i abiturjentów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	6.400 „	
„ 57.	Zasiłki dla szkół gospodyń wiejskich:		
	j) na opłatę półrocznej raty fundacyi Towar- nickiego od sumy wyłożonej na budowę se- minaryum dla nauczycielek gospodarstwa ko- biecego w Miłocinie (nadzw.)	2.500 „	
„ 61.	Na rozmaite zasiłki mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego tudzież wiedzy rolniczej do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.000 „	
„ 77.	Na wydawnictwo czasopism:		
	f) na wydawnictwo innych czasopism ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	3.500 „	
„ 81.	Austryacki centralny Komitet dla ochrony intere- sów rolniczych i lasowych przy zawieraniu układów handlowych	1.000 „	
„ 82.	Subwencya dla obserwatorów meteorologicznych	1.000 „	
„ 90.	Na kursa hodowlano-weterynaryjne dla autono- micznych lekarzy weterynaryjnych (nadzw.)	1.500 „	

	Wydatki. Dochody.
Poz. 94. Na kursy kucia koni, obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K	2.000 K
„ 95. Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Towarzystwa gospodarczego	1.000 „
„ 96. Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na chów kóz	1.000 „
Rubryka XI. „Górnictwo“.	
„ 5. Stypendya i zasiłki dla górników i słuchaczy górnictwa w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych (pół kredytu)	4.500 „
„ 7. Krajowa Rada naftowa (pół kredytu)	1.000 „
„ 9. Koszta utrzymania krajowych zbiorników na ropę w Popielach	9.300 „
„ 10. Rata amortyzacyjna pożyczki na budowę Akademii górniczej w Krakowie	2.500 „
Rubryka XII. „Przemysł i rękodzieła“.	
„ 89. Uzupelnienie przyborów i druki	2.000 „
„ 90. Podręczniki dla absolwentów szkół i biblioteki	} 6.500 „
„ 91. Nagrody za rysunki	
„ 92. Nowe szkoły i oddziały przy szkołach uzupełn.	
„ 93. Zasiłki na kształcenie nauczycieli szkół przem. uzupeł.	3.000 „
„ 109. Nowe szkoły przemysłowe uzupełniające	2.000 „
„ 113. Lwów, centralna szkoła koszykarska (nadzwycz.)	5.200 „
„ 115. Bobowa, szkoła koronkarska	5.230 „
„ 118. Krosno, szkoła tkacka (nadzwycz.)	3.640 „
„ 119. Gliniany, warsztat tkacki	3.120 „
„ 124. Grzymałów, warsztat kołodziejski	3.120 „
„ 127. Kalwarya, szkoła stolarska	2.964 „
„ 135. Drohowyże, szkoła rzemiosł w zakładzie St. hr. Skarbka (nadzwycz.)	5.200 „
„ 136. Lwów, keramiczna stacya doświad. „	16.640 „
„ 138. Kraków, szkoła szewska (koszta założenia)	10.000 „
„ 143. Na dalsze kształcenie nauczycieli	4.000 „
„ 146. Kołomyja, c. k. szkoła przemysłu drzewnego: na budowę (II. rata pożyczki w wysokości 50.000 K) (nadzwycz.)	2.600 „

	Wydatki. Dochody.
Poz.147. Sułkowice, c. k. szkoła przemysłu żelaznego: dobudowa szkoły i warsztatów (rata amort. od pożyczki 90.000 K) (nadzwycz.)	4.680 „
„ 148. Świątniki, c. k. szkoła ślusarska: na rozszerzenie warsztatów (rata amort. od pożyczki 54.000 K) (nadzwycz.)	2.808 „
„ 149. Zakopane, c. k. szkoła przemysłu drzewnego: budowa (I. rata od poż. zaciągnąć się mają- cej w wysokości 195.000 K) (nadzwycz.)	10.140 „
„ 200. Badania statystyczno-przemysłowe, ankiety i po- moc kancelaryjna	3.000 „
„ 202. Stypendya na wyższe kształcenie w kierunku ekonomicznym	8.000 „
„ 203. Zasiłki na wystawy przemysłowe	4.000 „
„ 211. Kursy majsterskie	20.000 „
„ 212. Kursy wędrownie tkactwa, koszykarstwa i t. d.	2.500 „
„ 223. Towarzystwo tkackie w Kosowie, na umorzenie pożyczki 80.000 K na budowę tkalni mechani- cznej (nadzwycz.)	4.160 „
Rubryka XIII. „Długi krajowe“.	
„ 9. Umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej na nad- budowę III. piętra gmachu sejmowego i zaprowa- dzenie kaloryferów	21.394 „
„ 10. Umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej dla Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzę- dników Wydziału krajowego na kupno gruntu	10.720 „
„ 11. Umorzenie pożyczki na adaptację budynku po- szpitalnego na Wawelu	5.348 „
„ 12. Umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej na uzu- pełnienie kapitału funduszu przemysłowego	238.960 „
Rubryka XIV. „Pensye emerytalne“.	
„ 28. Skwarczyński Jan, konduktor	962 „
„ 29. Brandt, konduktor 1.748 K wdowa dostanie około <u>900</u> „	848 „
„ 62. Tyniecki, dyrektor szkoły lasowej 4.400 K wdowa dostała <u>1.400</u> „	3.000 „
„ 100. Hupczycowa, wdowa po urzędniku rachunkowym	1.200 „

		Wydatki. Dochody.	
Rubryka XV. „Opłaty konsumpcyjne“.			
Poz.	3. Koszta manip. poczt. Kasy oszczęd. (podwyżka kredytowa)	2.000	„
„	4. Wydatki kancelaryjne (podwyżka kredytowa)	2.000	„
„	9. Koszta kontroli na granicy śląskiej i bukowskińskiej (podwyżka kredytowa)	20.000	„
„	1. a) i b) Opłaty od piwa i szynkarskie	—	„ 4,500.000 „
Rubryka XVI. „Rozmaite“.			
„	4. Kurs pisarzy gminnych	7.600	„
„	8. Ryczałt na wydatki rzeczowe Urzędów pośrednictwa pracy	36.500	„
„	3. Opłaty od pracodawców, którym Urzędy pośrednictwa pracy dostarczają robotników i służbę	—	„ 85.000 „
Ogólna suma skreśleń wynosi		3,343.375 K	4,668.722 K

W uwzględnieniu powyższych skreśleń przedstawia się ogół wydatków i dochodów funduszu kraj. na rok 1913 przez Sejm uchwalonych, jak następuje:

Sumaryusz funduszu krajowego na rok 1913.

Rubr.	Poszczególnienie	Według preli-	Według wnio-
		minarza Wydz. krajowego	sków Komisji budżetowej
	W y d a t k i	koron	koron
I.	Reprezentacja kraju	197.450	197.450
II.	Zarząd	3,092.230	3,006.758
III.	Sprawy zdrowotne	9,043.542	8,828.142
IV.	Dobroczynność	103.408	83.408
V.	Oświata i sztuka	29,222.516	32,151.128
VI.	Pomniki historyczne	330.534	330.534
VII.	Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe	1,366.257	806.820
VIII.	Komunikacye	7,067.039	5,959.039
IX.	Budowy wodne i melioracye	11,382.848	10,674.348
X.	Rolnictwo	3,410.546	3,288.102
XI.	Górnictwo	254.640	237.340
XII.	Przemysł i rękodzieła	2,091.983	1,969.481
XIII.	Długi krajowe	4,362.372	4,085.950
XIV.	Pensye emerytalne, zaopatrzenia i t. d.	421.712	435.702
XV.	Opłaty konsumpcyjne	2,508.000	2,484.000
XVI.	Rozmaite	189.446	145.346
Suma wydatków		<u>75,044.523</u>	<u>74,683.548</u>

D o c h o d y :	Według preli- minarza Wydz. krajowego	Według wnio- sków Komisji budżetowej
I. Reprezentacja kraju	50	50
II. Zarząd	430.164	422.392
III. Sprawy zdrowotne	4,053.260	4,053.260
IV. Dobroczynność	—	—
V. Oświata i sztuka	4,406.333	4,406.333
VI. Pomniki historyczne	100.550	100.550
VII. Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe	547.118	547.118
VIII. Komunikacye	683.367	683.367
IX. Budowy wodne i melioracye	7,429.433	7,353.483
X. Rolnictwo	1,010.183	1,010.183
XI. Górnictwo	117.850	117.850
XII. Przemysł i rękodzieła	769.688	769.688
XIII. Długi krajowe	162.865	162.865
XIV. Pensye emerytalne, zaopatrzenia i t. d.	68.000	68.000
XV. Opłaty konsumcyjne	23,610.000	19,110.000
XVI. Rozmaite (wraz z bonifikacją podat. osobisto- dochod. i odsetkami zwłoki od dodatków kraj. z rubr. XVII.)	2,625.530	2,540.530
<u>Suma dochodów własnych</u>	46,014.391	41,345.669
XVII. Dodatki do podatków	29,035.190	20,575.190
<u>Ogółem</u>	75,049.581	61,920.859
W porównaniu z wydatkami	75,044.523	74,683.548
<u>Niedobór</u>		12,762.689
Nadwyżka dochodów	5.058	

Sprawozdania Wydziału krajowego zawierające wnioski w sprawie zmian etatowych, tudzież zmian odnoszących się do stosunków służbowych i emerytalnych personalu urzędniczego, nauczycieli i służby, tak w centralnej administracji funduszków krajowych, jako też w zakładach krajowych, do których wykonania i wprowadzenia w życie Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy w pierwszym ustępie uchwały o prowizoryum budżetowym na rok

1914, oraz w ustępie trzecim uchwały finansowej na rok 1913, są następujące:

1. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 12. sierpnia 1913 L. W. 96.518/1913 w przedmiocie: 1) etatu Oddziału rachunkowego, 2) etatu biura krajowej komisji dla włości rentowych, 3) etatu biura pośrednictwa pracy, 4) uzupełnienia przepisów o dyetach i kosztach podróży, 5) policzalności części dodatków aktywalnych do eme-

rytury, 6) poborów maszynisty gmachu sejmowego, 7) dodatków drożyznianych dla aplikantów i stałych dyetaryuszy, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sprawozdanie niniejsze przyjmuje Sejm do wiadomości.

2) Sejm powiększa etat oddziału rachunkowego:

I. o trzy posady rewidentów z poborami i prawami rangi VIII.

II. o trzy posady adjunktów z poborami i prawami rangi IX.

III. o trzy posady oficyałów z poborami i prawami rangi X.

IV. o trzy posady asystentów z prawami i poborami rangi XI.

V. o cztery posady praktykantów z poborami i prawami rangi XII.

VI. o cztery posady aplikantów bez rangi, z równoczesnym zredukowaniem liczby dyetaryuszy o 15.

3) Sejm ustanawia w etacie działu rachunkowego biura krajowej Komisji dla włości rentowych posadę adjunkta rachunkowego z poborami i prawami rangi IX. z równoczesnym zwinięciem istniejącej w tym etacie posady oficyała w randze X., — a nadto powiększa ten etat o jedną posadę praktykanta rachunkowego z poborami i prawami rangi XII. i o jednego dyetaryusza z wynagrodzeniem po 3 K 20 h dziennie.

4) Sejm ustanawia w etacie biura pośrednictwa pracy posadę asystenta manipulacyjnego z poborami i prawami XI. rangi z równoczesnym zwinięciem w tym etacie posady pisarza etatowego w randze XII.

5) Sejm uzupełniając uchwałę swą z dnia 17. listopada 1905, o dyetach i kosztach podróży urzędników, postanawia, że urzędnikom z płacą 10.000 K i wyżej należy się za podróż koleją ze-

lazną i statkiem parowym I. klasa, a dyety ich wynoszą po 21 K dziennie.

6) Zmieniając częściowo swą uchwałę z dnia 16. marca 1907, Sejm postanawia, że przy przeniesieniu urzędnika w stan spoczynku doliczać się ma do wymiaru emerytury do ostatniej płacy z pobieranego przezeń dodatku aktywalnego:

w randze	V.	kwotę	.	.	1.000 K
"	"	VI.	"	.	800 "
"	"	VII.	"	.	700 "
"	"	VIII.	"	.	600 "
"	"	IX.	"	.	500 "
"	"	X.	"	.	400 "
"	"	XI. i XII.	"	.	300 "

7) Zmieniając uchwałę swoją z dnia 16. lutego 1898, Sejm ustanawia dla maszynisty gmachu sejmowego następujące pobory:

płaca 1.600 K rocznie;

prawo do dwóch dodatków pięcioletnich po 100 K — i dwóch dodatków trzyletnich po 200 K rocznie;

dodatek funkcyjny do emerytury niepoliczalny 720 K rocznie, a nadto mieszkanie w naturze z opałem i światłem.

8) Na 15% dodatki drożyzniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego w roku 1913, uchwała Sejm do dyspozycji Wydziału krajowego ryczałt w kwocie 22.528 K.

2. Dodatkowe sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 12. sierpnia 1913. L. W. 96.943/1913 w przedmiocie powiększenia etatu 1) oddziału koncepcyjnego, 2) służby stałej Wydziału krajowego, 3) powiększenia kredytów na utrzymanie gmachu sejmowego, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. sierpnia

1913 w przedmiocie powiększenia etatu oddziału konceptowego i służby stałej Wydziału krajowego do wiadomości.

II. Sejm powiększa etat oddziału konceptowego o:

1) dwie posady radców z poborami i prawami rangi VI;

2) dwie posady sekretarzy z poborami i prawami rangi VII;

3) dwie posady wicesekretarzy z poborami i prawami rangi VIII;

4) dwie posady adjunktów z poborami i prawami rangi IX;

5) dwie posady konceptistów z poborami i prawami rangi X;

6) dwie posady praktykantów, a to o jedną z adjutum 1.400 K rocznie, a drugą z adjutum 1.200 K rocznie.

III. Sejm powiększa etat służby stałej o:

1) drugą posadę portyera gmachu sejmowego z płacą 900 K, połową dodatku aktywalnego w kwocie 248 K. rocznie, prawem do posunięcia się w płacy co lat trzy o 70 K. rocznie aż do osiągnięcia płacy najwyższego stopnia w kwocie 1600 K. rocznie i do 2. dodatków z tytułu starszeństwa po 100 K. za każde cztery lata służby przebytej w najwyższej klasie płacy, dalej z prawem do wolnego mieszkania w gmachu sejmowym, munduru i 10 m³ drzewa opałowego;

2) o pięć posad woźnych — z płacą po 900 K. — dodatkiem aktywalnym po 495 K. rocznie, prawem do posunięcia się w płacy co lat trzy o 70 K. rocznie aż do osiągnięcia płacy najwyższego stopnia w kwocie 1600 K. rocznie i do dwu dodatków z tytułu starszeństwa po 100 K. za każde cztery lata służby przebytej w najwyższej klasie płacy i dodatkiem na mundur po 100 K. rocznie.

IV. Sejm powiększa kredyty wstawione przez Wydział krajowy do preliminarza Rubr.: II. na r. 1913:

A) w pozycji 4) (oddział konceptowy):

1) dla radców o — 4.120 K.

2) dla sekretarzy o — 3.205 K.

3) dla wicesekretarzy o — 2.490 K.

4) dla adjunktów o — 2.000 K.

5) dla konceptistów o — 1.520 K.

6) dla praktykantów z adjutum wyższym o — 350 K.

7) dla praktykantów z adjutum niższym o — 300 K.

B) w pozycji 14 (oddział manipulac.):

1) dla portyera o 287 K. (t. j. płaca 225 K., dodatek aktywalny (połowa) 62 K.).

2) dla woźnych o 1.744 K. (t. j. płace 1.125 K. — dodatki aktywalne 619 K.).

C) w pozycji 25 (Emolumenta):

lit. c) (ubranie dla woźnych) o 500 K.

lit. d) (ubranie dla portyera) o 200 K.

lit. e) (opał dla portyera) o 26 K.

D) w pozycji 24 (zasługi stróżów): o 2.400 K., t. j. zasługi dla 3 stróżów po 800 K.

E) w pozycji 31 (Gmach sejmowy):

lit. b) (kominiarz) o 190 K.

lit. c) (froterowanie i zapuszczanie podłóg) o 3.000 K.

lit. d) (mycie podłóg) o 100 K.

lit. e) (zgartywanie i wywóz śniegu) o 100 K.

lit. f) (wywóz nieczystości) o 80 K.

lit. g) (zabezpieczenie od ognia) o 130 K.

3. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 29. sierpnia 1913 L. W. 110.448/1913: 1) w przedmio-

cie powiększenia etatu kasy krajowej i oddziału manipulacyjnego, 2) w przedmiocie zmiany etatu oddziału dla budownictwa i działu manipulacyjnego w oddziale techniczno-drogowym, 3) w przedmiocie 15% czasowego dodatku drożynianego, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sprawozdanie niniejsze przyjmuje Sejm do wiadomości.

2) Sejm powiększa etat kasy krajowej:

o jedną posadę likwidatora w VIII. randze;

o jedną posadę asystenta w XI. randze;

o jedną posadę praktykanta w XII. randze;

o jedną posadę aplikanta z adjuturą do tej posady przywiązaniem.

3) Sejm powiększa etat oddziału manipulacyjnego:

o jedną posadę zastępcy ekspedytora w IX. randze;

o jedną posadę kancelisty w X. randze;

o jedną posadę asystenta w XI. randze;

o jedną posadę pisarza etatowego w XII. randze.

4) Sejm ustanawia w etacie dla budownictwa:

jedną posadę architektki w VII. randze;

jedną posadę inżyniera mechanika w VIII. randze,

z równoczesnym zwinięciem posady architektki w VIII. randze i posady inżyniera mechanika w IX. randze.

5) Sejm ustanawia w etacie oddziału techniczno-drogowego posadę kancelisty manipulacyjnego w X. randze, z równo-

czesnym zwinięciem posady asystenta manipulacyjnego w XI. randze.

6) Sejm uchwała do dyspozycji Wydziału krajowego ryczałt w kwocie 26.761 K. na 15% dodatki drożyniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego.

4. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 11. listopada 1913. L. W. 172.509/1913 o krajowej sprzedaży soli, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

3. Sejm przyznaje p. Dr. Stanisławowi Miziewiczowi, radcy Wydziału krajowego i kierownikowi krajowego Zarządu sprzedaży soli, rangę piątą z prawami przysługującymi tej randze w myśl uchwały sejmowej z dnia 14. lutego 1912.

5. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 17. października 1913. L. W. 174.345/1913. o krajowych Zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych Stacjach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie, zawierające wśród wniosków końcowych następujące wnioski etatowe:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2. Sejm znosi dotychczasowy etat osób i płac profesorów Akademii rolniczej w Dublanach i ustanawia etat następujący:

Grono profesorów Akademii rolniczej w Dublanach składa się:

a) z dyrektora i siedmiu stałych profesorów z płacą po 6.000 K, dodatkiem aktywalnym po 720 K rocznie i z prawem do pięciu pięcioleci, z których dwa pierwsze wynoszą po 600 K, a trzy dalsze po 800 K rocznie;

b) z czterech stałych profesorów z płacą po 4.400 K., dodatkiem aktywalnym po 480 K rocznie i prawem do pięciu pięcioleci po 500 K rocznie.

Dyrektor i profesorowie otrzymują wolne pomieszkanie w zakładzie.

Ustanowiona niniejszym etatem pod a) stopa pięcioleci odnosić się będzie do kwinkweniów, nabytych po wejściu w życie niniejszego etatu.

3. Sejm ustanawia pobory kierownika szkoły gorzelniczej w Dublinach następująco:

Kierownik a zarazem główny profesor szkoły gorzelniczej w Dublinach pobiera płacę 4.400 K i dodatek aktywalny 480 K rocznie, z prawem do pięciu dodatków pięcioletnich po 500 K rocznie. Oprócz tego otrzymuje kierownik szkoły gorzelniczej wolne pomieszkanie w zakładzie.

4. Postanowienia statutu emerytalnego dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego z dnia 15. lutego 1898 mają zastosowanie do dyrektora, profesorów i etatowych funkcyjnaryuszów Akademii rolniczej, kierownika kraj. szkoły gorzelniczej i etatowych funkcyjnaryuszów stacyi doświadczalnych rolniczych w Dublinach i we Lwowie z następującymi zmianami:

1) § 12 punkt 2 uzupełnia się przepisem:

„Dyrektor i profesorowie Akademii rolniczej, tudzież kierownik szkoły gorzelniczej w Dublinach po 30% ostatniej płacy (§ 29) tak, że po ukończeniu 30 lat służby otrzymują całą ostatnią płacę jako emeryturę“.

2) § 29 uzupełnia się przepisem:

„Przy wymiarze emerytury wlicza się do ostatniej płacy tym etatowym funkcyjnaryuszom Akademii rolniczej, szkoły gorzelniczej i rolniczych stacyi doświadczalnych w Dublinach i we Lwowie, którzy otrzymują mieszkanie

w naturze, cały dodatek aktywalny, tym zaś, którzy mieszkania w naturze nie otrzymują, 50% dodatku aktywalnego“.

3) § 46 uzupełnia się przepisem:

„Postanowienia tego paragrafu odnoszą się również do profesorów i etatowych funkcyjnaryuszów Akademii rolniczej, szkoły gorzelniczej i krajowych stacyi doświadczalnych w Dublinach i we Lwowie, jak również do regulacyi płac profesorów Akademii rolniczej w Dublinach przeprowadzonej uchwałą Sejmu, jak wyżej ad 2 i 3. Czynnym obecnie funkcyjnaryuszom zakładów wymienionych u wstępu pozostawia się swobodę pozostania pod mocą obowiązującą statutu z 31. stycznia 1889, albo też poddania się pod postanowienia statutu z 15. lutego 1898, zmienionego jak wyżej. Wymienione osoby mają w terminie przez Wydział krajowy oznaczonym złożyć w tym względzie stanowczą deklarację“.

5. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby przy przeniesieniu w stan spoczynku Dra Mieczysława Kowalewskiego, profesora Akademii rolniczej w Dublinach, wliczony mu został do wymiaru emerytury czas od 9. października 1886 do dnia 25. lutego 1898, spędzony w charakterze asystenta katedry zoologii w Akademii rolniczej w Dublinach.

6. Sejm przyznaje Annie Jastrzębskiej, wdowie po dozorce folwarku w Dublinach, stałe zaopatrzenie w kwocie 150 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1913.

7. Sejm przyznaje Markowi Wieczorkowskiemu, pomocnikowi ogrodu botanicznego w Dublinach, stałe zaopatrzenie w kwocie 200 K rocznie.

6. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 17. października 1913 L.W. 175.499/1913 o krajowych szkołach rolniczych i nauce wędrownego gospodarstwa wiejskiego za r. 1912/1913, zawierające wśród wniosków końcowych następujące wnioski etatowe:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2. Sejm ustanawia następujący etat nauczycieli w kraj. szkole rolniczej w Pilźnie.

Grono nauczycieli tworzą:

a) Kierownik, zarazem nauczyciel fachowy, z płacą 3.600 K, dodatkiem aktywalnym 360 K obok mieszkania w naturze i prawem do pięciu pięcioleci, z których dwa pierwsze wynoszą po 400 K, trzy następnie po 600 K rocznie;

b) nauczyciel fachowy z płacą 3.000 K, dodatkiem aktywalnym 300 K obok mieszkania w naturze i prawem do pięcioleci, z których dwa pierwsze wynoszą po 300 K, trzy następne po 400 K rocznie.

Kierownik i nauczyciel fachowy są urzędnikami krajowymi z prawami i obowiązkami, określonymi ustawą służby krajowej i statutem emerytalnym z dnia 21. stycznia 1889 r.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy, by w razie zwolnienia z czynnej służby p. Karola Mieleckiego, wędrownego nauczyciela gospodarstwa wiejskiego, przyznał mu zaopatrzenie w kwocie 1.800 K rocznie.

7. Sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 30. października 1913 LW. 187.615/913, z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa, zawierające wśród wniosków końcowych następujące wnioski etatowe:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

II. W dziale wydatków osobowych Biura mleczarskiego Sejm:

a) znosi jedną posadę nieetatową lustratora młodszego z wynagrodzeniem rocznym 3000 K, a natomiast ustanawia nową posadę etatową stałego lustratora młodszego z płacą 2200 K, doda-

tkiem aktywalnym w kwocie 960 K tudzież prawem do trzech dodatków trzyletnich po 200 K. Lustrator stały młodszy jest urzędnikiem Wydziału krajowego z prawami i obowiązkami określonymi ustawą służby krajowej i statutem emerytalnym z dn. 16. marca 1907 r., uzupełnionych uchwałą Wysokiego Sejmu z dn. 14. lutego 1912 r., a wprowadzonych rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 20. lutego 1912 LW. 28.178;

b) ustanawia jedną posadę nieetatową instruktora z wynagrodzeniem rocznym 1920 K;

c) jedną niestałą posadę stróża z wynagrodzeniem rocznym w kwocie 800 K.

8. Sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 14. sierpnia 1913 LW. 144.001/1913, o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych Spółek rolniczych, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

II. W etacie Biura Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek ustanawia Sejm stałe posady:

a) piątego lustratora starszego z poborami w IX. randze — i

b) ekspedyenta z poborami w XI. randze.

9. Sprawozdanie

Wydziału krajowego z d. 1. lipca 1913 LW. 96.615/1913 o operacjach agrarnych, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2) Sejm powiększa etat personalu technicznego dla operacji agrarnych

o 1 posadę adjunkta w IX. randze, o 1 posadę asystenta w X. randze, o 4 posady praktykantów w XI. randze i o 1 posadę dytaryusza, natomiast związa 4 posady pomocników technicznych.

10. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 29. sierpnia 1913 LW. 131.840/1913, o operacjach agrarnych, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2. Sejm powiększa etat personalu technicznego dla operacji agrarnych, w porównaniu z etatem uchwalonym w r. 1912 o 1 posadę adjunkta w IX. randze, o 4 posady asystentów w X. randze i o 4 posady praktykantów w XI. randze, natomiast związa 4 posady pomocników technicznych i wszystkie posady dytaryuszów, tak, że etat ten ma być złożony;

z 2 inspektorów w VIII. randze,

3 adjunktów w IX. „

9 asystentów w X. „

i 12 praktykantów w XI. „

11. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 10. czerwca 1913, LW. 95.944/913 o podwyższeniu pborów krajowych dozorców melioracyjnych, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zmieniając częściowo postanowienia § 2. instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, Sejm postanawia:

Pobory służbowe konduktorów dozorców melioracyjnych wynosić mają od 1. stycznia 1913:

1. Starszego konduktora melioracyjnego:

a) płaca 2.000 K;

b) dodatek na mieszkanie 450 K;

c) trzy pięciolecia po 100 K.

2. Konduktora melioracyjnego:

a) 1. płaca w I. klasie 1.800 K;

2. „ „ II. „ 1.600 „ ;

3. „ „ III. „ 1.400 „ ;

b) 1. dodatek na mieszkanie w I. klasie 350 K;

2. dodatek na mieszkanie w II. klasie 250 K;

3. dodatek na mieszkanie w III. klasie 150 K;

c) dwa pięciolecia w I., II. i III. klasie po 100 K.

3. Dozorcy melioracyjnego:

a) płaca 1.200 K;

b) dwa pięciolecia po 100 K.

4. Dozorcy drenarskiego:

a) płaca 1.080 K;

b) dwa pięciolecia po 60 K.

Wynagrodzenie dzienne (dyety) w czasie zajęcia w polu wynosić będzie:

1. starszego konduktora melioracyjnego 4 $\frac{1}{2}$ K;

2. konduktora melioracyjnego I. klasy 4 K;

konduktora melioracyjnego II. klasy 3 $\frac{1}{2}$ K;

konduktora melioracyjnego III. klasy 3 K;

3. dozorcę melioracyjnego 2 $\frac{1}{2}$ K;

4. dozorcę drenarskiego 2 K.

12. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 20. czerwca 1913 LW. 109.464/1913, w przedmiocie

powiększenia etatu technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, w przedmiocie regulacji płac konduktorów drogowych, w przedmiocie polepszenia bytu drożników dróg krajowych, oraz w sprawie zmian w uregulowaniu zaopatrzeń dla tychże drożników, ich wdów i sierót, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 20. czerwca 1913 LW. 109.464, w przedmiocie powiększenia etatu technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, w przedmiocie regulacji płac konduktorów drogowych, w przedmiocie regulacji ryczałtów na objazdy dróg dla inżynierów i konduktorów, w przedmiocie polepszenia bytu drożników dróg krajowych, oraz w sprawie zmian w uregulowaniu zaopatrzeń drożników, ich wdów i sierót.

2) W dotychczasowym etacie urzędników oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego, utanowionym uchwałami Wysokiego Sejmu z 10. i 15. lutego 1898, z 30. października 1903, z 13. listopada 1905, z 29. października 1908, z 2. października 1909 i z 15. października 1910. Sejm a) ustanawia ośm dalszych posad inżynierów a mianowicie: dwie posady starszych inżynierów, dwie posady inżynierów I. klasy, dwie posady inżynierów II. klasy, tudzież dwie posady inżynierów - adjunktów z poborami odpowiedniego stopnia.

b) zwija z dniem 1. stycznia 1914 posadę asystenta manipulacyjnego, a natomiast ustanawia posadę kancelisty manipulacyjnego z poborami X. rangi.

3) Dotychczasowy etat osób i płac rocznych konduktorów dróg krajowych zmienia Sejm w ten sposób, iż w miejsce istniejących dotąd posad konduktorów starszych I., II. i III. klasy, ustanawia Sejm dwadzieścia posad starszych konduktorów w X. randze, dwa-

dzieścia posad konduktorów I. klasy w XI. randze, tudzież dwadzieścia dwie posady konduktorów II. klasy w XII. randze urzędników Wydziału krajowego z poborami odpowiedniej rangi.

4) Sejm powiększa dotychczasowy etat konduktorów dróg krajowych o 2 posady starszych konduktorów w X. randze, o dwie posady konduktorów I. klasy w XI. randze i dwie posady konduktorów II. klasy w XII. randze urzędników krajowych z poborami odpowiedniej rangi.

5) Sejm podwyższa dotychczasowe wynagrodzenie drożników dróg krajowych z kwoty czterystu dwudziestu na kwotę czterystu ośmdziesięciu koron rocznie.

6) Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznawania drożnikom, zamieszkałym w ludnych miejscowościach lub gdzie panuje szczególna drożyzna mieszkaniowa, nadzwyczajnych dodatków na mieszkanie, o ile drożnicy nie mają do dyspozycji mieszkań w domkach krajowych lub własnych.

7) Sejm ustanawia dla drożników, pełniących nienagannie służbę, trzy dodatki dziesięcioletnie po 48 K rocznie, przyznawane w miarę uznania Wydziału krajowego.

8) Sejm zmienia postanowienia uchwały z d. 21. stycznia 1898 w sprawie zaopatrzenia drożników, ich wdów i sierót w sposób następujący:

a) drożnicy po wysłużeniu nienagannie 35 lat służby otrzymują w razie niezdolności do służby zaopatrzenie w kwocie dwudziestu czterech koron miesięcznie, w razie zaś wysłużenia mniejszej ilości lat — wszakże dopiero po ukończeniu dziesięciu lat służby — zaopatrzenie odpowiednio niższe w stosunku do lat odbytej służby, wszakże z zastrzeżeniem nienagannej służby i niezdolności do pracy;

b) wdowy po drożnikach otrzymują zaopatrzenie, jeśli ich mężowie

służyli nienagannie przynajmniej przez dziesięć lat a to w stosunku do ilości lat służby odbytej przez droźnika z tem, że zaopatrzenie wdów po droźnikach, którzy wysłużyli 35 lat służby, nie może wynosić więcej niż 18 koron miesięcznie;

c) sierotom po droźnikach służy możliwość uzyskania zaopatrzenia, w razie śmierci obojga rodziców, tudzież wysłużenia przez droźnika przynajmniej dziesięciu lat nienagannie; zaopatrzenie to nie może wynosić więcej niż 20 gr. dziennie dla każdej sieroty a to do czasu ukończenia 14 roku życia.

13. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 16. lipca 1913 LW. 97.677/1913, w sprawie zmiany etatu urzędników krajowego biura kolejowego, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu krajowego biura kolejowego do wiadomości.

2. Dotychczasowy etat osób i płac rocznych krajowego biura kolejowego Sejm powiększa o trzy posady starszych inżynierów, o jedną posadę inżyniera I. klasy, o jedną posadę inżyniera II. klasy, o jedną posadę geometry adjunkta w X. randze, o jedną posadę rysownika w X. randze, o jedną posadę rysownika w XI. randze, o jedną posadę konsultenta taryfowego w VII. randze i o jedną posadę kancelisty w X. randze przy równoczesnem zwinięciu dziewięciu posad inżynierów-adjunktów w X. randze, jednej posady inspicjenta rysownika w XI. randze, jednej posady konsultenta taryfowego w VIII. randze, oraz jednej posady asystenta manipulacyjnego w XI. randze.

14. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 8. sierpnia 1913 LW. 13A.120/1913, w sprawie utwo-

wienia posady drugiego krajowego inspektora szpitali, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

II. Sejm ustanawia w etacie posad urzędników Wydziału krajowego w oddziale sanitarnym posadę drugiego krajowego inspektora szpitali w VI. klasie rangi.

III. Sejm zatwierdza kredyty wstawione na ten cel przez Wydział krajowy do preliminarzy budżetu krajowego od r. 1912.

15. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 9. sierpnia 1913, L. W. 96.887/1913, w sprawie powiększenia etatu i regulacji płac lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych, tudzież co do regulacji płac urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

2) Sejm powiększa etat lekarzy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o 2 posady ordynaryuszy i o 2 posady sekundaryuszy.

3) Sejm podwyższa płace lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie a to: prymaryuszy z 3.400 K na 4.000 K, ordynaryuszy z 2.100 K na 2.600 K, sekundaryuszy z 1.500 na 1.900 K.

4) Sejm przyznaje tym lekarzom powyższego zakładu, którzy mieszkania w naturze nie otrzymają, dodatek aktywny w wysokości 1.000 K, oraz unormowane relutum za opał i światło.

5) Sejm przyznaje kierownikowi oddziału ocznego kraj. szpitala św. Ła-

zarza w Krakowie dodatek osobisty w kwocie 1.100 K, prymaryuszowi zaś i jednemu lekarzowi pomocniczemu oddziału zakaźnego powyższego szpitala dodatki funkcyjne po 1.000 K rocznie.

6) Sejm przyznaje kierownikowi oddziału roentgenologicznego kraj. szpitala powsz. we Lwowie dodatek osobisty w kwocie 600 K rocznie.

7) Sejm podwyższa dodatki aktywne urzędników administracyjnych kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie do wysokości dodatków aktywnych odpowiednich rang urzędników Wydziału krajowego według uchwały Sejmu z dnia 14go lutego 1912.

8) Sejm ustanawia w granicach istniejącego etatu:

a) urzędników kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie 2 posady rangi IX. i jedną posadę rangi X.;

b) urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie po jednej posadzie rangi X., przy równoczesnym zmniejszeniu etatu urzędników;

α) kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie o 2 posady rangi XI. i jedną rangi XII.;

β) kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o jedną posadę rangi XII.

9) Sejm przyznaje rządcom w kraj. szpitalu powsz. we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie rangi VIII. pod warunkiem, że rangę tę otrzymać będą mogli po najmniej pięcioletniej pożytecznej służbie.

10) Sejm podwyższa płacę aptekarzy kraj. szpitala powsz. we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie z kwoty 2.200 K na 2.700 K.

11) Sejm przyznaje maszynistom kraj. szpitala powsz. we Lwowie, św.

Łazarza w Krakowie i zakładu dla obł. w Kulparkowie w miejsce dotychczasowych dodatków pięcioletnich dodatki trzyletnie po 200 K.

12) Statut emerytalny dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego (wedle uchwały Sejmu z 15. lutego 1898, uzupełniony i zmieniony wedle uchwał sejmowych z dnia 16. marca 1907, z dnia 31. października 1908 i z dnia 14. lutego 1912) stosować się będzie do lekarzy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, urzędników, aptekarzy, inspicjentów i maszynistów kraj. szpitala powsz. we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

13) Sejm postanawia, aby lekarzom kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie wliczano dodatek funkcyjny po 20 latach nieprzerwanej służby do wymiaru emerytury w stosunku procentowym do lat służby.

16. Sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 28. sierpnia 1913, L. W. 151.960/1913, w sprawie powiększenia etatu lekarzy pomocniczych kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie, tudzież podwyższenia dodatków aktywnych aptekarzy szpitala powyższego i kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

2) Sejm podwyższa etat lekarzy pomocniczych kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie o 5 posad z adjutum rocznym 1.000 K.

3) Sejm podwyższa dodatki aktywne aptekarzy kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie do wysokości dodatków aktywnych odpowiednich rang urzędników Wydziału krajowego według uchwały Sejmu z dnia 14. lutego 1912.

17. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 29. października 1913, L. W. 199.777/1913, w sprawie stałego daru z łaski dla p. Bazylego Korola, pełniącego obowiązki prowizorycznego lustratora w biurze Patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek przy Wydziale krajowym, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyznaje Bazylemu Korolowi, pełniącemu obowiązki prowizorycznego lustratora w biurze Patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek przy Wydziale krajowym, stały dar z łaski jako zaopatrzenie na starość w kwocie 1.400 K rocznie.

II. Sejm wstawia do Rubryki XIV budżetu funduszu krajowego na rok 1914 na pokrycie powyższego wydatku w r. 1914 kredyt w kwocie 233 K 34 h.

18. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 16. stycznia 1914, L. W. 6744/1914, w sprawie przyznania zaopatrzenia w drodze łaski dla Andrzeja Wocyka, byłego frotera i stróża gmachu sejmowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmując sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości, przyznaje Andrzejowi Wocykowi, byłemu froterowi i stróżowi gmachu sejmowego, jako zaopatrzenie, stały dożywotni dar z łaski w kwocie trzysta sześćdziesiąt (360) koron rocznie, a to począwszy od dnia 1. stycznia 1914 roku.

Zarazem upoważnił Sejm w pierwszym ustępie uchwały o prowizoryum budżetowym na rok 1914 do udzielenia zaliczek sejmowych proponowanych i popieranych przez Wydział krajowy, a mianowicie: Władysławowi Smolce adjunktowi conceptowemu Wydziału krajowego (w kwocie 7000 K, petycja Ls. 148/913), Julianowi Wołoszyńskiemu

rewidentowi rachunkowemu Wydziału krajowego (w kwocie 4.500 K, petycja Ls. 149/913), i Henrykowi Kwiatkowskiemu rządcy szpitala powszechnego we Lwowie (petycja Ls. 1543/914).

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania zgłoszonych wniosków nagłych.

Sekretarze pp. Urbański i Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski nagłe, które opiewają:

L. s. 2695/1914.

N a g ł y w n i o s e k

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce powiatu Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w gminie Chudykowce, która jest nad Dniestrem położona, w roku 1912 z powodu nieustannych deszczów usunęła się góra i zasypała całkowicie kilku gospodarzy, którzy musieli wynieść się i na nowo się pobudować, a komunikacja pomiędzy Chudykowcami i Uściem biskup. została raz na zawsze przerwana,

zważywszy, że w roku 1913 z powodu wylewu Dniestru ponad 30 gospodarzy silnie ucierpiało, bo ich ogrody zostały całkiem zalane,

zważywszy na koniec, że licznym gospodarzom pole zapadło się, a to jest wszystko urzędowo stwierdzone przez Starostwo,

przeto proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział kraj., aby przyśzedł z dodatkową zapomogą dla tej gminy z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Hołubowicz, Sandulak, J. Jaworski, Horbaczewski, Kochanowski, Dumka, Ławruk, Kiweluk, Terszakowiec, Nowa-

kowski Okuniewski, Staruch, Trylow-
ski, Załoziecki, Petruszewicz.

L. s. 2696/1914.

N a g ł ы w n i o s e k

posła T. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę-Koropatniki-Kotochy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Brzeżański powiat stoi pod względem ilości gościńców na skrajnie lichem miejscu i dlatego budowa nowych gościńców w powiecie jest koniecznie potrzebną, a w szczególności jest potrzebną budowa gościńca od wsi Szybalina przez Baranówkę-Kuopatniki-Kotochy do Zborowa o długości 40 klm, a to tem więcej, iż cała ta połowa powiatu niema żadnego gościńca a drogi gminne są tak liche, że ludzie nie mogą dostać się do miasta Brzeżan. Ponieważ tego roku elementarne klęski spowodowały skrajną nędzę w całym powiecie, przeto budowa tego gościńca przyjdzie z pomocą biednej ludności, bo da możność zarobku.

Rada powiatowa w Brzeżanach uznała potrzebę budowy tego gościńca i zarządziła zbadanie projektu linii tej drogi.

Ale przytem popełniła Rada powiatowa w Brzeżanach grube nadużycie, bo oddała wymiar trasy proponowanej drogi prywatnemu inżynierowi za opłatą po 400 koron, od jednego kilometra, więc od 40 klm. zapłaci mu 16.000 koron. Tę robotę powinny były wykonać swoje siły, t. j. powiatowy inżynier, który byłby wziął kilkaset koron dyet.

Dlatego jest koniecznem, ażeby Wydział krajowy przyszedł z pomocą tak biednemu powiatowi przy budowie tego gościńca z odpowiednią pieniężną zapomogą, wydelegował, zamiast pry-

watnego, inżyniera z Wydziału krajowego i zarządził zbadanie tego nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach.

Przeto stawiają podpisani nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przyszedł z pomocą Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach przy budowie gościńca Szybalin-Koropatniki-Kotochy-Zborów z odpowiednią kwotą z funduszu krajowego, aby wydelegował swego inżyniera do kontroli tej roboty i zbadał nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach w tej sprawie, a winnych pociągnął do surowej odpowiedzialności i na najbliższej sesji zdał sprawozdanie Sejmowi.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Korol, Załoziecki, Kochanowski, Metella, Ławruk, Sandulak, Kapuściński, Kiweluk, Hołubowicz, Winniczuk, Dumka, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski, Perfecki, Horbaczewski, L. Lewicki.

L. s. 2533/1914.

W n i o s e k n a g ł ы

p. Górkiewicza i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by przy wiosennym rozdziale funduszków zapomogowych na zasiewy wiosenne i żywność dla ludności w czasie przednowku, raczył uwzględnić przedewszystkiem powiat wadowicki, którego ludność została klęskami zeszłorocznymi doszczętnie zniszczona.

Wnioskodawca:
Górkiewicz.

Neuman, Riedl, Siwula, Zamorski, Tomaka, Wolanin, Michalik, Maciuszek, Witos, Krężel, Bojko, Wójcicki, Serczyk, Łaskuda.

L. s. 2534/1914.

Wniosek nagły

Dra Franciszka Bardla i tow.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi, zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka-Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą słąą były nawiedzone.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka - Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą słąą były nawiedzone.

Wnioskodawca:
Dr. Bardl.

Tomaka, Wolanin, Okoń, Kędzior, Piłch, Górkiewicz, Witos, Bojko, Serczyk, Łaskuda, Lisiewicz, Krężel, Siwula, Biały.

L. s. 2535/1914.

Wniosek nagły

p. Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg powiatom: tarnowskiemu i brzeskiemu.

Wysoki Sejmie!

W czasie klęsk elementarnych, jakie miały miejsce w roku 1912 i 1913, powiaty brzeski i tarnowski ucierpiały bardzo wiele z powodu długotrwałych deszczów i wylewu licznych potoków tam się znajdujących. Ponieważ wszelkie plony zostały prawie w całości zniszczone, nastąpił brak pożywienia dla ludzi, jak również brak paszy dla bydła. Drogi gminne w wielu gminach przestały istnieć prawie zupełnie.

Wobec tego smutnego stanu rzeczy podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiatom tym przyszedł z wydatną pomocą pieniężną w formie zasiłków bezzwrotnych na budowę dróg, mostów i t. p.

Ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę na pożyczki bezprocentowe długo-terminowe dla rolników klęską dotkniętych.

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w czasie akcji przez siebie przedsięwziętej, powiaty wyż wymienione miał w szczególniejszej opiece.

Wnioskodawca:
Witos.

Krężel, Serczyk, Łaskuda, Bardl, Zamorski, Górkiewicz, Wolanin, Skarbak, Okoń, Tomaka, Piłch, Maciuszek, Żardecki, Haempel.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia odczytanych wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce powiatu Borszczów.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2695/914.

Wniosek nagły

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce powiatu Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w gminie Chudykowce, która jest nad Dniestrem położona, w roku 1912 z powodu nieustannych deszczów usunęła się góra i zasypała całkowicie kilku gospodarzy, którzy musieli wynieść się i na nowo się pobudować, a komunikacja pomiędzy Chudykowcami i Uściem biskup. została raz na zawsze przerwana,

zważywszy, że w roku 1913 z powodu wylewu Dniestru przeszło 30 go-

spodarzy silnie ucierpiało, bo ich ogrody zostały całkiem zalane,

zważywszy na koniec, że licznym gospodarzom pole zapadło się, a to jest wszystko urzędowo stwierdzone przez Starostwo,

przeto proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział kraj., aby przyszedł z dodatkową zapomogą dla gminy z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Hołubowicz, Sandulak, J. Jaworski, Horbaczewski, Kochanowski, Dumka, Ławruk, Kiweluk, Terszakowiec, Nowakowski, Okuniewski, Staruch, Trylowski, Załoziecki, Petruszewicz.

Przemawia p. Kapuściński, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji zapomogowej w porozumieniu z budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej w porozumieniu z budżetową.

Następuje wniosek nagły p. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę—Kuropatniki—Kotochy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2696/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła T. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę—Kuropatniki—Kotochy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Brzeżański powiat stoi pod względem ilości gościńców na skrajnie lichem

miejscu i dlatego budowa nowych gościńców w powiecie jest koniecznie potrzebną, a w szczególności jest potrzebną budowa gościńca od wsi Szybalina przez Baranówkę—Kuropatniki—Kotochy aż do Zborowa o długości 40 klm., a to tem więcej, iż cała ta połowa powiatu nie ma żadnego gościńca, a drogi gminne są tak liche, że ludzie nie mogą dostać się do miasta Brzeżan. Ponieważ tego roku elementarne klęski spowodowały skrajną nędzę w całym powiecie, budowa tego gościńca przyjdzie z pomocą biednej ludności, bo da możliwość zarobku.

Rada powiatowa w Brzeżanach uznała potrzebę budowy tego gościńca i zarządziła zbadanie projektu linii tej drogi.

Ale przytem popełniła Rada powiatowa w Brzeżanach grube nadużycie, bo oddała wymiar trasy proponowanej drogi prywatnemu inżynierowi za opłatą po 400 koron od jednego kilometra, więc od 40 klm. zapłaci mu 16.000 K. Tę robotę powinny były wykonać swoje siły, t. j. powiatowy inżynier, który byłby wziął kilkaset koron dyet. Dlatego jest koniecznem, ażeby Wydział krajowy przyszedł z pomocą tak biednemu powiatowi przy budowie tego gościńca odpowiednią pieniężną zapomogą, wydelegował zamiast prywatnego, inżyniera Wydziału krajowego i zarządził zbadanie tego nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach.

Przeto stawiają podpisani nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi kraj., aby przyszedł z pomocą Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach przy budowie gościńca Szybalin—Kuropatniki—Kotochy—Zborów z odpowiednią kwotą z funduszu krajowego, aby wydelegował swego inżyniera do kontroli tej roboty i zbadał nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach w tej sprawie, a winnych

pociągnął do surowej odpowiedzialności i na najbliższej sesji zdał sprawozdanie Sejmowi.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Korol, Załoziecki, Kochanowski, Metella, Ławruk, Sandulak, Kapuściński, Kiweluk, Hołubowicz, Winniczuk, Dumka, Petruszewicz, Terszakowicz, Nowakowski, Perfecki, Horbaczewski, L. Lewicki.

Marszałek udziela głosu p. Staruchowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Staruch nieobecny w Izbie.

Następuje:

Wniosek nagły p. Górkiewicza i tow. w sprawie szczególnego uwzględnienia ludności powiatu wadowickiego przy rozdziale funduszków zapomogowych.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2533/914.

W n i o s e k n a g ł y
posta Górkiewicza i tow.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wiosennym rozdziale funduszków zapomogowych na zasiewy wiosenne i żywność dla ludności w czasie przednowku, raczył uwzględnić przede wszystkim powiat wadowicki, którego ludność została klęskami zeszłorocznymi doszczętnie zniszczona.

Wnioskodawca:
Górkiewicz.

Neumann, Riedl, Siwula, Zamorski, Tomaka, Wolanin, Michalik, Maciuszek, Witos, Krężel, Bojko, Wójcicki, Serczyk, Łaskuda.

Przemawia p. Górkiewicz uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przeka-

zanie tego wniosku komisji zapomogowej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej w porozumieniu z komisją budżetową.

Wniosek nagły p. Bardla i tow. w sprawie szczególnego uwzględnienia ludności powiatu Wieliczka—Podgórze przy rozdziale zapomóg z powodu klęsk elementarnych.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2534/914

W n i o s e k n a g ł y

Dr. Franciszka Bardla i tow.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka—Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą ślotą były nawiedzone.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka—Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą ślotą były nawiedzone.

Wnioskodawca:
Dr. Bardl.

Tomaka, Wolanin, Okoń, Kędzior, Pilch, Górkiewicz, Witos, Bojko, Serczyk, Łaskuda, Lisiewicz, Krężel, Siwula, Biały.

Marszałek udziela głosu p. Bardlowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Bardl nieobecny w Izbie.

Wniosek nagły p. Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg powiatowi tarnowskiemu i brzeskiemu.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2535/914.

W n i o s e k n a g ł y

p. Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg powiatom tarnowskiemu i brzeskiemu.

Wysoki Sejmie!

W czasie klęsk elementarnych, jakie miały miejsce w roku 1912 i 1913, powiaty brzeski i tarnowski ucierpiały bardzo wiele z powodu długotrwałych deszczów i wylewu licznych potoków tam się znajdujących. Ponieważ wszelkie plony zostały prawie w całości zniszczone, nastąpił brak pożywienia dla ludzi, jak również brak paszy dla bydła. Drogi gminne w wielu gminach przestały istnieć prawie zupełnie.

Wobec tego smutnego stanu rzeczy podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiatom tym przyszedł z wydatną pomocą pieniężną w formie zasiłków bez-

zwrotnych na budowę dróg, mostów i t. p.

Ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę na pożyczki bezprocentowe długo-terminowe dla rolników klęską dotkniętych.

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w czasie akcji przez siebie przedsięwziętej, powiaty wyż wymienione miał w szczególniejszej opiece.

Wnioskodawca:

Witos.

Kreżel, Serczyk, Łaskuda, Bardl, Zamorski, Górkiewicz, Wolanin, Skarbak, Okoń, Tomaka, Pilch, Maciuszek, Żardecki, Haempel.

Przemawia p. Witos uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Marszałek odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny 6 wieczorem.

(Przerwa posiedzenia o godzinie 4. po południu).

(Ciąg dalszy posiedzenia z dnia 3. marca 1914).

Początek o godzinie 6 minut 35 wieczorem.

Marszałek stwierdza, że Izba jest w komplecie i otwiera odroczone posiedzenie.

Marszałek udziela głosu p. Nowosieleckiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Nowosielecki i stawia imieniem komisji administracyjnej wniosek nagły w sprawie natychmiastowego wzięcia pod obrady Izby bez drukowania sprawozdania tejże komisji

o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 21. listopada 1913 LW: 198373/913 w przedmiocie wcielenia części gminy i obszaru dworskiego w Bortiatynie do gminy miasta Sądowej Wiszni, przekazanego komisji administracyjnej do załatwienia uchwałą Sejmu z dnia 14. lutego 1914. L. s. 755.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

komisji administracyjnej.

Wysoki Sejm raczy wziąć pod obrady zaraz bez drukowania sprawozda-

nie teŝże komisji do L. 755 w przedmiocie wcielenia części gminy i obszaru dworskiego w Bortiatynie do gminy miasta Sądowej Wiszni.

We Lwowie, dnia 3. marca 1914.

Przewodniczący: Sprawozdawca:
Dr. Łahodyński. Dr. Nowosielecki.

Po uzasadnieniu nagłoŝci tego wniosku Izba uchwała bez rozprawy nagłoŝć sprawy, a w osobnym głoŝowaniu meritum wniosku równieŝ bez rozprawy.

Marszałek wzywa sprawozdawcę komisji p. Nowosieleckiego do odczytania wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Nowosielecki czyta:

Komisja administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zwraca się Wydziałowi krajowemu sprawozdanie z dnia 21. listopada 1913 L. W. 198.373/13 do zbadania zarzutów podniesionych w proteście wniesionym dodatkowo przez mieszkańców i zwierzchność gminną w Bortiatynie i przedstawienia ponownych wniosków na bieżącej sesji sejmowej.

Izba uchwała powyŝszy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

15. S p r a w o z d a n i e

Komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem zmiany niektórych postanowień ustawy krajowej o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Sprawozdawca p. German, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, proŝtuje następujące błędy, jakie zaszły w druku wniosków komisji a mianowicie:

A. na stronie 6. sprawozdania komisji naleŝy skreślić wniosek drugi, który brzmi:

2. Sejm uchwała rezolucję, wzywającą c. k. Radę szkolną krajową, aby przy zaliczeniu nauczycieli do nowych kategorii trzymała się lat słuŝby i stopni dotychczasowej płacy.

B. w projekcie ustawy naleŝy poczynić następujące poprawki i uzupełnienia:

1. na stronie 8 w artykule 9, ustęp trzeci litera: b po słowach końcowych:

„b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeŝeli jest nieŝonatym lub wdowcem bezdzietnym; płaca dwumiesięczna, jeŝeli ma żonę, a nie ma dzieci małych, lub jeŝeli jest wdowcem, a ma dzieci małe; płaca trzechmiesięczna, jeŝeli ma żonę i dzieci małe; płaca jednomiesięczna nauczycielce z wyjątkiem takich nauczycielek, które będąc zamężne za nauczycielem, równocześnie z mężem przeniesione zostają na inną posadę“

naleŝy dodać: „do tej samej miejscowości“.

2. na stronie 11, w artykule 16 ustęp trzeci litera: c, naleŝy po początkowych słowach: „we wszystkich“, skreślić słowo: „innych“, a po słowie: „gminach“, skreślić słowo: „miejskich“. Ustęp ten zatem brzmi poprawnie, jak następuje:

c) we wszystkich gminach podlegających ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr. 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania słuŝbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

3. na stronie 12, w artykule 16, ustęp czwarty, litera a) i b) opiewa w brzmieniu poprawnym jak następuje:

a) w gminach graniczących ze Lwowem lub Krakowem 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego

go mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości ;

b) w gminach graniczących z innymi miastami, 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

4. Na stronie 13 należy skreślić w artykule 39, ustępy trzeci i czwarty, które opiewają :

„Jeżeli przyczyna, z powodu której nastąpiło przeniesienie w czasowy stan spoczynku, ustała, ma emeryt stosownie do zarządzenia Rady szkolnej krajowej wstąpić ponownie do służby czynnej w tym samym charakterze i z tymi samymi poborami, jakie miał w dniu przeniesienia w stan spoczynku, w przeciwnym razie traci prawo do emerytury.

Prawo do emerytury traci również nauczyciel w stan spoczynku przeniesiony :

a) jeżeli został skazany wyrokiem karno-sądowym, pozbawiającym go prawa obieralności do reprezentacji gminnej, o ile po ustaniu skutków prawnych zasądzenia, Rada szkolna krajowa nie przyzna mu ponownie emerytury ;

b) jeżeli otrzymał posadę płatną, która daje mu prawo do zaopatrzenia“.

Natomiast wstawić należy następujące ustępy :

„Nauczycielom, którzy na podstawie dyspenzy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryjalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła

bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępując nauczyciela prowadzili klasę.

Następnie odczytuje sprawozdawca p. German następujące wnioski komisji :

I. Wysoki Sejm rączy uchwalić :

Sejm uchwała załączony projekt ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia obowiązującej ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca art. 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 72, art. 13, 16 i 63 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, oraz art. 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

§ 1.

Artykuł 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kraj. Nr. 73, w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 72, ar-

tykuły 13, 16 i 63 ustawy krajowej z d. 11. czerwca 1905 Dz. u. kraj. Nr. 73, w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, oraz artykuły 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58, ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych znoszą się w dotychczasowym brzmieniu, a mają opiewać, jak następuje:

Art. 9.

Jeżeli dobro szkoły tego koniecznie wymaga, może Rada szkolna krajowa nauczyciela stałego przenieść ze względów służbowych na inną posadę stale lub tymczasowo i to tak nauczyciela mianowanego z terna jak nauczyciela mianowanego na podstawie prezenty, byleby przytem nie ponosił uszczerbku w pobieranej płacy i dodatkach. Nauczyciela nie można jednak w ten sposób umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania.

Rekurs lub przedstawienie przeciw takiemu przeniesieniu nie ma mocy wstrzymującej.

Nauczycielowi, przeniesionemu ze względów służbowych do innej miejscowości, należy się z funduszu szkolnego krajowego zwrot kosztów przeniesienia, a w szczególności:

a) kosztów przejazdu jego samego i jego rodziny, przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej. Wymiar tych kosztów oznaczy Rada szkolna krajowa drogą ogólnego rozporządzenia;

b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeżeli jest nieżonatym lub wdowcem bezdzietnym; płaca dwumiesięczna, jeżeli ma żonę a nie ma dzieci małoletnich, lub jeśli jest wdowcem, a ma dzieci małoletnie; płaca trzymiesięczna, jeśli ma żonę i dzieci małoletnie;

płaca jednomiesięczna nauczycielce z wyjątkiem takich nauczycielek, które będąc zamężne za nauczycielem równocześnie z mężem przeniesione zostają na inną posadę do tej samej miejscowości.

Nauczyciela stałego, przeniesionego za karę na mocy orzeczenia dyscyplinarnego (art. 24. ustęp c) nie można umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania. Nauczycielowi takiemu nie należy się zwrot kosztów przeniesienia.

Art. 11.

Roczne płace nauczycieli szkół ludowych publicznych wynoszą:

A) w szkołach pospolitych:

I. w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.300 K, a dla drugiej połowy 2.100 K.

II. W miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24. Dz. u. kr. oraz w miastach zrównanych z nimi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr. dla połowy 2.100 K, a dla drugiej połowy 1.800 K.

III. We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{3}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{3}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{1}{3}$ części posad 1.300 K.

B) W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

I. W miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.700 K, dla drugiej połowy 2.500 K.

II. W innych miastach dla połowy posad 2.500 K, dla drugiej połowy 2.300 K.

Roczne wynagrodzenie tymczasowych nauczycieli ustanawia się w następującej wysokości:

1. W szkołach pospolitych:

a) w miastach rządzących się własnym statutem, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.100 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.300 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.500 K;

b) w miastach objętych ustawą z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr., oraz miastach zrównanych z niemi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr., jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.000 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.200 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.300 K;

c) we wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego lub patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych, uzyskany za dyspensą od egzaminu dojrzałości 900 K, jeżeli posiada świadectwo dojrzałości i patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.100 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych i zajmuje posadę przy 5- lub 6-klasowej szkole ludowej 1.200 K.

2. W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

a) w miastach rządzących się własnym statutem 1.500 K rocznie;

b) w innych miastach 1.400 K.

3. Wynagrodzenia nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacji ustanawia się w wysokości 600 K.

Art. 12.

Przy przyznawaniu nauczycielom wyższych stopni płac w obrębie każdej w art. 11. wymienionej kategorii należy obok czasu służby, zachowania się i aplikacji, uwzględnić także obciążenie rodziną.

Najwyższe stopnie płac w miastach i miasteczkach przyznawać należy przede wszystkim nauczycielom szkół o 5-ciu lub więcej klasach, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych.

Nauczyciele religii osobno ustanowieni, którzy ukończyli studia teologiczne na Uniwersytecie lub w teologicznym zakładzie naukowym, otrzymują od razu przy nominacji najwyższy stopień płacy odpowiedniej kategorii szkół.

Ci nauczyciele religii stanowią osobny etat, nie będą zatem wliczani do ogólnej liczby nauczycieli tego stopnia płacy.

Art. 13.

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom stałym na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatek pięcioletni po 200 K za każde pięć lat nienagannej i skutecznej służby, licząc od dnia stałej nominacji przy publicznych szkołach ludowych.

Rok lub lata służby nieskutecznej lub nagannej nie będą wliczane do lat uprawniających do przyznania dodatku pięcioletniego. Lata służby w ten sposób potrącić się mające oznaczone być mają w każdym przypadku przy służbie nagannej orzeczeniem Rady szkolnej krajowej, skazującym nauczyciela na karę dyscyplinarną, a przy nieskuteczności służby, orzeczeniem Rady szkolnej okręgowej, opierającym się na wizytacji szkoły co najmniej dwukrotnej w ciągu jednego roku i stwierdzającym, że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela.

Dodatek pięcioletni przyznany być może najwięcej sześć razy.

Dodatki pięcioletnie, zapadłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy, mają być utrzymane według postanowień ustaw wówczas obowiązujących, jednak podwyższone stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

W razie nadania posady w szkołach galicyjskich nauczycielowi zajmującemu posadę w innym królestwie lub kraju koronnym, w Radzie państwa reprezentowanym, należy mu policzyć, stosownie do powyższych postanowień lata służby stałej spędzonej na poprzednich posadach, do wymiaru dodatków pięcioletnich, o ile w owym kraju bywa przestrzegana pod tym względem zasada wzajemności.

Art. 16.

Każdemu stałemu dyrektorowi, stałemu kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi szkoły jednoklasowej, należy się stosowne wolne mieszkanie, ile możliwości w budynku szkolnym.

W braku takiego mieszkania, należy się im z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiawszy się ze stronami obowiązanymi do dostarczenia mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele stali pobierają dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem w szkołach wydziałowych i pospolitych 800 K dla nauczycieli, 500 K dla nauczycielek, zaś 300 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

b) w miastach podlegających ustawie z dnia 13. marca 1889 Dz. u. kr.

Nr. 24 tudzież w miastach zrównanych z niemi co do poborów nauczycielskich 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

c) we wszystkich gminach podlegających ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr. 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

d) w gminach wiejskich 200 K dla nauczycieli i nauczycielek, zaś 100 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Jeżeli jednak zabudowania gminy graniczącej z miastem Lwowem lub Krakowem lub miastami podlegającymi ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr. stanowią dalszy bezpośredni ciąg zabudowań miejskich, to nauczycielom takiej gminy przyznany będzie wyższy dodatek na mieszkanie a mianowicie:

a) w gminach graniczących ze Lwowem lub Krakowem 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

b) w gminach graniczących z innymi miastami, 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu Wydziału krajowego oznaczy gminy, które podpadają pod to określenie.

Czy tymczasowemu dyrektorowi lub kierownikowi szkoły ma być przyznane mieszkanie, czy też wynagrodzenie za mieszkanie i w jakiej wysokości, orzeka Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiewszy się ze stronami obowiązującymi do dostarczania mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele tymczasowi, o ile nie mają wolnego mieszkania w budynku szkolnym, pobierać będą dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem oraz w miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr. 20% ich wynagrodzenia;

b) we wszystkich innych gminach 10% ich wynagrodzenia.

Art. 36.

Do zawarcia ślubów małżeńskich przez nauczycielkę wogóle i przez nauczyciela nie mającego stałej posady, potrzeba przyzwolenia Rady szkolnej okręgowej. Śluby zawarte bez takiego przyzwolenia, uważane będą za dobrowolne zrzeczenie się posady.

Art. 39.

Wymiar emerytury zależy od wysokości poborów i od lat służby.

Co się tyczy poborów będzie podstawą wymiaru płaca ze wszystkimi dodatkami pięcioletnimi oraz 40% podatku na mieszkanie, bez względu na to, czy nauczyciel dodatek ten pobierał w gotówce, czy też miał wolne mieszkanie służbowe, a względnie także z dodatkiem za kierownictwo (art. 14), które nauczyciel pobiera w chwili przeniesienia w stan spoczynku. Co się tyczy lat służby, policzy mu się wszystkie lata służby, spędzone przy szkołach lu-

dowych etatowych, począwszy od pierwszego, choćby tymczasowego mianowania po uzyskaniu świadectwa ze złożonego w seminarium nauczycielskiem egzaminu dojrzałości.

Nauczycielom, którzy na podstawie dyspenzy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępując nauczyciela prowadzili klasę.

Art. 40.

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby z przyczyn wymienionych w art. 34. otrzyma odprawę, równającą się połowie poborów obliczonych podług art. 39, jeżeli nie wysłużył trzech lat; poborom rocznym, jeżeli wysłużył trzy do sześciu lat; poborom półtora rocznym, jeżeli wysłużył lat sześć.

Po wysłużonych dziesięciu latach otrzymuje emeryt 10/40 części, a za każdy rok dalszy jeszcze 1/40 część poborów obliczonych jak wyżej.

Ułamki roku, przekraczające 6 miesięcy, liczą się w tym razie za cały rok.

Nauczyciel do dalszej służby niezdolny, otrzymuje pełną emeryturę po wysłużonych 35 latach, a jeżeli ukoń-

czył lat 60 życia, już po wysłużonych 30 latach służby.

Nauczyciel stały, który w czasie służby stracił wzrok lub słuch, albo popadł w chorobę umysłową, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich lub niezawinionego ciężkiego kalectwa stał się zupełnie niezdolnym do pełnienia służby, otrzyma 10/40 poborów obliczonych jak wyżej jako emeryturę, choćby 10 lat nie wysłużył.

Emerytura nauczyciela, który przechodząc w stan spoczynku, niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania, nie może wynosić mniej niż 600 koron rocznie.

Art. 44.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu nie miał jeszcze prawa do emerytury, otrzyma odprawę równającą się jednej trzeciej ostatnich jego poborów, obliczonych według art. 39.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu miał prawo do emerytury, otrzyma pensję wdowią, wynoszącą jedną trzecią część ostatnich jego poborów wliczalnych do emerytury.

Pensya ta nie może mniej wynosić niż 500 koron, pensya wdowy po nauczycielu zmarłym w stanie spoczynku nie może jednak wynosić więcej niż emerytura zmarłego męża.

Art. 49.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje, lub jeżeli utraciła prawo do pensji wdowiej, wówczas należy się sierotom po nauczycielu pensya sierocińska, wynosząca dla każdego dziecka 140 koron rocznie.

Pensya ta sierocińska przyznana będzie dzieciom po nauczycielu w zamian za dodatek, który matka ich pobierała na ich wychowanie z chwilą śmierci matki.

Art. 52.

Nauczycielom, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 pobierają emeryturę, podwyższa się tę emeryturę w stosunku do poborów, jakieby byli uzyskali, gdyby się doczekali w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25 maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Takie samo podwyższenie emerytury otrzymają tylko te nauczycielki emerytowane, które w chwili wejścia w życie tej ustawy nie są zamężne.

Wdowom po nauczycielach, które w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73, pobierają pensję wdowią oraz dodatki na wychowanie dzieci, podwyższa się tę pensję wdowią i ewentualne dodatki na wychowanie dzieci w stosunku do poborów, jakie zmarły mąż jako nauczyciel szkół ludowych byłby otrzymał, gdyby się doczekał w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Sierotom po nauczycielu lub nauczycielce, których ojciec i matka nie żyją, a które w chwili wejścia w życie tej ustawy pobierają pensję sierocińską, podwyższa się tę pensję do kwoty 140 koron na jedną sierotę.

Art. 56.

Po pierwszym stałem zamianowaniu w publicznych szkołach ludowych mają nauczyciele wpłacić do krajowego funduszu szkolnego emerytalnego kwotę równającą się 2% wynagrodzenia i 2% wliczalnej do emerytury części dodatku

na mieszkanie, pobieranych przez wszystkie policzone mu do emerytury lata poprzedniej służby nauczycielskiej.

Splata tej kwoty uiszczoną być może ratami za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

Art. 58.

Na pokrycie wydatków, wypływających z tytułu IV. niniejszej ustawy, służy osobno krajowy fundusz szkolny emerytalny, do którego wpływają:

a) dochody majątku zakładowego;

b) stały corocznie udzielany datek z funduszu szkolnego krajowego;

c) zapisy i darowizny, na ten cel przeznaczone;

d) interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora lub nauczyciela, albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela, jednak nie dłużej, jak przez trzy miesiące od dnia opróżnienia posady nauczyciela;

e) opłaty kwot dwuprocentowych, powyżej oznaczonych w artykule 56;

f) stałe wkładki samych nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10% rocznych poborów wliczalnych do emerytury, a przy każdym podwyższeniu tychże 10% od nadwyżki, oprócz tego corocznie 2% od rocznych poborów wliczalnych do emerytury;

g) dodatek z funduszu krajowego, o ile wpływy z powyższych źródeł nie starczą na pokrycie rocznych wydatków.

Po 40-letniej służbie ustaje obowiązek uiszczania opłat, pod lit. f) wymienionych.

Art. 63.

Postanowienie tej ustawy, w których mowa jest o nauczycielu, odnoszą się także do nauczycielek, z wyjątkiem art. 9. ustęp a) i b), art. 16. ustęp trzeci pod a), b), c) i d), oraz ustęp czwarty

pod a) i b), wreszcie art. 36., 43—49., 52., 54. i 55.

§ 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1914.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

II. Nadto zgodnie z uchwałą komisji budżetowej komisya szkolna wnosi:

1. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby zaliczając do nowo ustanowionych kategorii płac nauczycieli umieszczonych w różnych stopniach dawniejszego systemu, trzymała się zasady, iż należy do wyższych stopni zaliczać tych nauczycieli, którzy i poprzednio należeli do stopni wyższych bez względu na klasę, a zatem, aby oparła to zaliczanie na liczbie lat służby spędzonej na stałej posadzie.

2. Sejm wyznacza gminie miasta Lwowa stałą roczną dotację w wysokości 300.000 kor. począwszy od 1. lipca 1914 na częściowe pokrycie wydatków, ponoszonych przez tę gminę na płace nauczycieli szkół ludowych, a spowodowanych przez niniejszą ustawę.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie powyższej dotacji w sumie 300.000 kor. do preliminarza budżetu funduszu krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji i udziela głosu p. Aleksandrowi Krzeczunowiczowi.

Przemawia p. Aleksander Krzeczunowicz i stawia następujący wniosek:

D o d a t e k

do ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905. Dz. u. kr. Nr. 73.

Dodatkowo do postanowień o stosunkach prawnych nauczycieli szkół ludowych tworzy się krajowy fundusz wzajemnej pomocy nauczycieli szkół ludowych.

I. Celem funduszu jest udzielanie pomocy tym nauczycielom, którzy bez własnej winy są w położeniu ekonomicznem pomocy niezbędnie wymagającym.

II. Z funduszu mają być udzielane:

a) Dodatki stałe tym nauczycielom, którzy nie są ożenieni z nauczycielkami w czynnej służbie i mają więcej niż dwoje dzieci jako pomoc na wychowanie dzieci.

b) Zasiłki jednorazowe lub powtarzające się lecz czasowo ograniczone tym nauczycielom, którzy chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych (n. p. pożar, dłuższa choroba jego lub członka jego rodziny) pomocy niezbędnie potrzebują.

c) Pożyczki bezprocentowe do zwrotu w 24 lub 48 ratach miesięcznych tym nauczycielom, którzy są dość dobrze sytuowani, by mógł zwrócić zasiłki niezbędne im chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych.

III. Funduszem zarządzać mają:

Zarządy okręgowe, walne zebranie tychże i zarząd krajowy, złożony z nauczycieli po połowie wybranych, a po połowie mianowanych.

Funkcye zarządzających funduszem trwać mają lat sześć, jedynie połowie wybranych przy pierwszych wyborach i mianowanych przy pierwszych nominacjach, kończy się czas funkcyi po latach trzech. Los oznaczy, kto ma z grona wystąpić.

Wybory do zarządów okręgowych odbywać się mają bezpośrednio, do zarządu zaś krajowego wybierają członków tylko pochodzący z wyboru członkowie zarządów okręgowych.

Mianowanie członków uskuteczni Namiestnictwo wspólnie z Wydziałem krajowym. Do zarządów okręgowych mogą być zamianowani tylko nauczyciele zostający w czynnej służbie, a do

zarządu krajowego tylko nauczyciele będący członkami zarządów okręgowych. Pierwsze wybory i nominacje dotyczą wszystkich członków, przy następnych zaś co 3 lata powtarzających się ma być wybrana połowa ustępujących członków. Szczegółowe przepisy o sposobie wyborów wyda rozporządzenie wykonawcze.

IV. Walne zebranie wszystkich członków zarządów okręgowych odbywać się ma raz w rok we Lwowie. Walne zebranie uchwała preliminarze z pozostawieniem odpowiedniej sumy do dyspozycji zarządu krajowego dla umożliwienia uwzględnienia podań, jakie w ciągu roku wpłyną, bada zamknięcia rachunków. Członkowie pochodzący z wyboru wybierają połowę członków zarządu krajowego w ten sposób, że każdy daje jeden głos na jedną osobę, a za wybranych uważa się tych, którzy największą ilość głosów otrzymają. Przy równości głosów rozstrzyga los.

Zarząd krajowy składać się ma z 18 członków, zarządy zaś okręgowe z 6 członków każdy. Zarząd krajowy obraduje pod przewodnictwem przewodniczących rad szkolnych okręgowych lub ich zastępców.

We walnem zebraniu i w zarządzie krajowym bierze nadto udział zastępca Wydziału krajowego przez Wydział krajowy do tego delegowany. Zastępca ten ma tylko głos doradczy, udziału w głosowaniu nie bierze, ma jednak prawo w wypadkach, w których uważa, że uchwała może być dla funduszu groźną, zasystować uchwałę i odnieść się do Wydziału krajowego, który w tych wypadkach rozstrzygnie, czy uchwała ma być zniesioną, czy utrzymaną.

W zarządach powiatowych bierze udział z głosem doradczym zastępca Wydziału krajowego bez prawa głosowania. O ileby zastępca Wydziału krajowego uważał jakąś uchwałę zarządu powiatowego za niewłaściwą, może swój

wniosek postawić, a o dyferencyi rozstrzygnie zarząd krajowy.

Regulamin obrad walnego zebrania zarządu krajowego i zarządów okręgowych wydany będzie w drodze rozporządzenia. Zarząd krajowy musi się zbierać co najmniej raz na kwartał, a zarządy okręgowe co najmniej raz na miesiąc.

V. Podania o dodatki, zasiłki lub pożyczki mają petenci wnosić do zarządów okręgowych. Zarządy okręgowe mają podania badać i wraz z opinią swoją i wnioskami przestać zarządowi krajowemu. Zarząd krajowy o podaniach decyduje i wyznacza dodatki, zasiłki i pożyczki indywidualne. Gdyby sumy przyznanych dodatków, zasiłków i pożyczek przekraczały przychody funduszu w pewnym roku, mają one ulegć stosunkowej procentowej redukcji. O ileby redukcya nie dała się już przeprowadzić, należy różnicę pokryć z funduszu wyrównawczego, a sumę niedoboru tak powstałego przenieść na rok następny i w następnym roku funduszowi wyrównawczemu zwrócić.

Wogóle już przy pierwszych wymiarach winny zarządy postępować tak ostrożnie, by w końcu roku niedoboru nie było.

Rada krajowa może część funduszu oddać do dyspozycji radom okręgowym w celu, by mogły dawać doraźnie i bez zwłoki warunkowo zaliczki w wypadkach nagłej potrzeby z zastrzeżeniem zatwierdzenia uchwały przez zarząd krajowy. W razie niezatwierdzenia uchwały przez zarząd krajowy ma nauczyciel otrzymaną warunkowo zaliczkę zwrócić w 6 ratach miesięcznych.

VI. Fundusz składa się:

a) ze stałego zasiłku z funduszu krajowego, wynoszącego rocznie 500.000 koron:

b) z opłat od nauczycieli w wysokości 3% od wszystkich poborów nauczycieli;

c) z procentów funduszu wyrównawczego;

d) ze zwrotów zaliczek udzielonych nauczycielom.

Pobierający z funduszu dodatki stałe są przez czas poboru dodatków wolni od 3% opłaty, ci zaś, którzy otrzymali zasiłki lub pożyczki, wolni są od 3% opłaty w tym roku, w którym zasiłki lub pożyczki im przyznano.

VII. Fundusz wyrównawczy składa się z opłat nauczycieli i zasiłku krajowego, które wpłyną za czas od 1 lipca 1914 do końca roku 1915.

VIII. Ustawa wchodzi w życie co do poboru opłat od nauczycieli i zasiłku krajowego od 1. lipca 1914 roku, co do udzielania dodatków, zasiłków i pożyczek od 1. stycznia 1916 roku.

IX. Zarządy należy wybrać z początkiem roku 1915 dla przygotowawczych czynności i przyjmowania podań, które mogą być wnoszone od lipca roku 1915 począwszy, tak, by już z końcem roku 1915 zarządy mogły już stałe fungować i mieć obraz zapotrzebowania i przyznawać dodatki, zasiłki i pożyczki na r. 1916.

X. Opłaty nauczycieli i zwroty zaliczek będą ściągane nauczycielom przy wypłacie ich poborów służbowych.

Nadto zgłasza p. Aleksander Krzeczunowicz następującą poprawkę do projektu ustawy:

W artykule 11. ustęp A. III: zamiast $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{3}$, wstawić „ $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ ”.

Ustęp ten zatem opiewałby wedle tej propozycji, jak następuje:

We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{4}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{4}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{2}{4}$ części posad 1.300 K.

Przemawia p. Kochanowski.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucję, tudzież poprawkę, które opiewają:

R e z o l u c y a.

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby na najbliższą sesję sejmową przygotował ustawę o unormowaniu płac nauczycielstwa ludowego na zasadzie płac urzędników państwowych czterech najniższych rang.

Poprawka do projektu ustawy:

Do artykułu 39 dodać na końcu:

Za lata tymczasowej służby nauczycielskiej otrzymuje nauczyciel(-ka) pięciolecie w kwocie 200 koron.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Zamorski i stawia następujące dwie poprawki do projektu ustawy:

a) do artykułu 16:

ustęp 3a) zamiast „500 K dla nauczycielek“, ma być: „600 K dla nauczycielek“;

b) do artykułu 49:

od słów: „wynosząca dla każdego dziecka“ aż do końca artykułu skreśla się, a natomiast wstawia się następujące słowa: „w wysokości takiej samej, w jakiej matka ich pobierała datek na ich wychowanie“.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi.

Przemawia p. Witos i stawia następującą rezolucję, tudzież dwie poprawki, które opiewają:

R e z o l u c y a do art. 18. ustawy:

Poleca się Radzie szkolnej krajowej, ażeby za godziny nadobowiązkowe płać 1% pobieranej przez nauczycieli płacy.

Poprawka do art. 16:

po słowie szkolnym, w 1 ustępie dodać:

„za kierownictwo w jedno-klasowej szkole 100 K, w dwuklasowej 200 K“.

Poprawka do art. 13. ust. pierwszy:

po słowie: „licząc“ dodać:

„od czasu złożenia egzaminu kwalifikacyjnego“.

Skreślić natomiast resztę ustępu.

Marszałek udziela głosu członkowi Sejmu JE. ks. arcybiskupowi Józefowi Theodorowiczowi.

Przemawia członek Sejmu JE. ks. arcybiskup Józef Theodorowicz.

Izba uchwała bez rozprawy, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, zamknięcie rozprawy ogólnej nad wnioskami komisji.

Marszałek oznajmia, że „przeciw“ wnioskowi komisji zapisany jest do głosu p. Srokowski i wzywa zapisanych do głosu „za“ wnioskami komisji pp. Bandrowskiego, Cięńskiego, Biesiadckiego, Burzyńskiego, Potockiego i ks. Okonia do wyboru mowcy generalnego.

Marszałek udziela głosu p. Okoniowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Okoń i oznajmia, że tracąc głos wobec wyboru mowców generalnych, zastrzega sobie prawo postawienia rezolucji.

Marszałek udziela głosu p. Srokowskiemu, jako mowcy przeciw wnioskowi komisji.

Przemawia p. Srokowski i stawia następującą poprawkę do projektu ustawy oraz dwie rezolucje, które opiewają:

Poprawka do artykułu 11:

W ustępie B) wstawić, po alinie I i II, ustęp ze starej ustawy, który opiewa:

„W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwac miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich“.

R e z o l u c y a I :

Sejm wyznacza c. k. Radzie szkolnej krajowej roczny ryczałt w wysokości 25.000 koron celem przyznawania nauczycielom tymczasowym w wypadkach godnych szczególnego uwzględnienia dodatków pięcioletnich za służbę odbyłą w tym charakterze.

R e z o l u c y a II :

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył wniosek na przyznanie nauczycielom tymczasowym charakteru nauczycieli stałych w wypadkach, w których nauczyciele tacy w ciągu swej służby przed uzyskaniem stałej posady stali się niezdolnymi do pracy.

Marszałek udziela głosu p. Cieńskiemu, jako mowcy generalnemu za wnioskami komisji.

Przemawia p. Cieński.

Marszałek udziela głosu Wiceprezydentowi Rady szkolnej krajowej p. Dembowskiemu.

Przemawia z trybuny rządowej Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dembowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. German, oświadczając się na zgłoszone w czasie rozprawy rezolucje i poprawki do projektu.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad projektem ustawy i wzywa p. sprawozdawcę do odczytania § 1. projektu ustawy.

Sprawozdawca p. German czyta :

§ 1.

Artykuł 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. ust. kraj. Nr. 73. w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. ust. kr. Nr. 72., artykuły 13, 16 i 63. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. w brzmieniu ustawy krajowej z dnia

25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49., oraz artykuły 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych znoszą się w dotychczasowem brzmieniu, a mają opiewać, jak następuje :

Izba bez rozprawy uchwała § 1. projektu zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. German czyta :

Art. 9.

Jeżeli dobro szkoły tego koniecznie wymaga, może Rada szkolna krajowa nauczyciela stałego przenieść ze względów służbowych na inną posadę stałą lub tymczasowo i to tak nauczyciela mianowanego z terna jak nauczyciela mianowanego na podstawie prezenty, byleby przytem nie ponosił uszczerbku w pobieranej płacy i dodatkach. Nauczyciela nie można jednak w ten sposób umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania.

Rekurs lub przedstawienie przeciw takiemu przeniesieniu nie ma mocy wstrzymującej.

Nauczycielowi. przeniesionemu ze względów służbowych do innej miejscowości, należy się z funduszu szkolnego krajowego zwrot kosztów przeniesienia, a w szczególności :

a) kosztów przejazdu jego samego i jego rodziny, przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej. Wymiar tych kosztów oznaczy Rada szkolna krajowa drogą ogólnego rozporządzenia ;

b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeżeli jest nieżonatym lub wdowcem bezdzietnym ; płaca dwumiesięczna, jeżeli ma żonę, a nie ma dzieci małoletnich, lub jeżeli jest wdowcem, a ma dzieci małoletnie : płaca trzymiesięczna,

jeśli ma żonę i dzieci małoletnie ; płaca jednomiesięczna nauczycielce z wyjątkiem takich nauczycielek, które będąc zamężne za nauczycielem równocześnie z mężem przeniesione zostają na inną posadę do tej samej miejscowości.

Nauczyciela stałego, przeniesionego za karę na mocy orzeczenia dyscyplinarnego (art. 24. ustęp c) nie można umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania. Nauczycielowi takiemu nie należy się zwrot kosztów przeniesienia.

Izba bez rozprawy uchwala artykuł 9 projektu zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. 11.

Roczne płace nauczycieli szkół ludowych publicznych wynoszą :

A) w szkołach pospolitych :

I. w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.300 K, a dla drugiej połowy 2.100 K.

II. W miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24. Dz. u. kr., oraz w miastach zrównanych z niemi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr. dla połowy 2.100 K, a dla drugiej połowy 1.800 K.

III. We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{3}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{3}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{1}{2}$ części posad 1.300 K.

B) W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi :

I. W miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.700 K, dla drugiej połowy 2.500 K.

II. W innych miastach dla połowy posad 2.500 K, dla drugiej połowy 2.300 K.

Roczne wynagrodzenie tymczasowych nauczycieli ustanawia się w następującej wysokości :

1. W szkołach pospolitych :

a) w miastach rządzących się własnym statutem, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.100 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.300 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.500 K.

b) w miastach objętych ustawą z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr., oraz miastach zrównanych z niemi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr., jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.000 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.200 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.300 K.

c) we wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego lub patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych, uzyskany za dyspensą od egzaminu dojrzałości 900 K, jeżeli posiada świadectwo dojrzałości i patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.100 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych i zajmuje posadę przy 5- lub 6-klasowej szkole ludowej 1.200 K.

2. W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi :

a) w miastach rządzących się własnym statutem 1.500 K rocznie ;

b) w innych miastach 1.400 K.

3. Wynagrodzenie nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacji ustanawia się w wysokości 600 K.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym artykułem i udziela głosu p. Rutowskiemu.

Przemawia p. Rutowski.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłoszone zostały dwie poprawki pp. Aleksandra Krzczunowicza i Srokowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Aleksandra Krzczunowicza, do ustępu A III, który miałby opiewać:

III. We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{4}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{4}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{2}{4}$ części posad 1.300 K.

Izba nie popiera poprawki p. Aleksandra Krzczunowicza, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Srokowskiego:

W ustępie B artykułu 11. wstawić po alinei I i II. ustęp ze starej ustawy, który opiewa:

W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwac miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich.

Izba nie popiera poprawki p. Srokowskiego, która zatem upada.

Wobec tego, że zgłoszone poprawki upadły, Izba przystępuje do głosowania nad artykułem 11 i uchwała go w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 12.

Przy przyznawaniu nauczycielom wyższych stopni płac w obrębie każdej w art. 11. wymienionej kategorii należy obok czasu służby, zachowania się i aplikacji uwzględnić także obciążenie rodziną.

Najwyższe stopnie płac w miastach i miasteczkach przyznawać należy prze-

dewszystkiem nauczycielom szkół o 5-cio lub więcej klasach, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych.

Nauczyciele religii osobno ustanowieni, którzy ukończyli studia teologiczne na Uniwersytecie lub w teologicznym zakładzie naukowym, otrzymują od razu przy nominacji najwyższy stopień płacy odpowiedniej kategorii szkół.

Ci nauczyciele religii stanowią osobny etaż, nie będą zatem wliczani do ogólnej liczby nauczycieli tego stopnia płacy.

Izba bez rozprawy uchwała artykuł 12. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. 13.

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom stałym na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatk pięcioletni po 200 K za każde pięć lat nienagannej i skutecznej służby, licząc od dnia stałej nominacji przy publicznych szkołach ludowych.

Rok lub lata służby nieskutecznej lub nagannej nie będą wliczane do lat uprawniających do przyznania dodatku pięcioletniego. Lata służby w ten sposób potrącić się mające oznaczone być mają w każdym przypadku przy służbie nagannej orzeczeniem Rady szkolnej krajowej, skazującym nauczyciela na karę dyscyplinarną, a przy nieskuteczności służby, orzeczeniem Rady szkolnej okręgowej, opierającym się na wizytacji szkoły co najmniej dwukrotnej w ciągu jednego roku i stwierdzającym, że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela.

Dodatek pięcioletni przyznany być może najwięcej sześć razy.

Dodatki pięcioletnie, zapadłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy, mają być utrzymane według postano-

wień ustaw wówczas obowiązujących, jednak podwyższone stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

W razie nadania posady w szkołach galicyjskich nauczycielowi zajmującemu posadę w innym królestwie lub kraju koronnym w Radzie państwa reprezentowanym, należy mu policzyć, stosownie do powyższych postanowień, lata służby stałej spędzonej na poprzednich posadach, do wymiaru dodatków pięcioletnich, o ile w owym kraju bywa przestrzegana pod tym względem zasada wzajemności.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłoszona została poprawka p. Witosa i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„Poprawka do art. 13. ustęp pierwszy: po słowie: „licząc“ — dodać:

„od czasu złożenia egzaminu kwalifikacyjnego“.

Skreślić natomiast resztę ustępu“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Witosa.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Witosa.

Sprawozdawca German wnosi na odesłanie poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie powyższej poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Następnie przystępuje Izba do głosowania nad artykułem 13 i uchwała go w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 16.

Każdemu stałemu dyrektorowi, stałemu kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi szkoły jednoklasowej, na-

leży się stosowne wolne mieszkanie, ile możliwości w budynku szkolnym.

W braku takiego mieszkania, należy się im z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym wypadku, porozumiewszy się ze stronami obowiązanymi do dostarczenia mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele stali pobierają dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem w szkołach wydziałowych i pospolitych 800 K dla nauczycieli, 500 K dla nauczycielek, zaś 300 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

b) w miastach podlegających ustawie z dnia 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24, tudzież w miastach zrównanych z niemi co do poborów nauczycielskich, 600 koron dla nauczycieli, 400 koron dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

c) we wszystkich gminach podlegających ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr. 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

d) w gminach wiejskich 200 K dla nauczycieli i nauczycielek, zaś 100 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Jeżeli jednak zabudowania gminy graniczącej z miastem Lwowem lub Krakowem lub miastami podlegającymi ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24. Dz. u. kr. stanowią dalszy bezpośredni ciąg zabudowań miejskich, to nauczycielom takiej gminy przyznany będzie wyższy dodatek na mieszkanie, a mianowicie:

a) w gminach graniczących ze Lwowem lub Krakowem 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

b) w gminach graniczących z innymi miastami 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu Wydziału krajowego oznaczy gminy, które podpadają pod to określenie.

Czy tymczasowemu dyrektorowi lub kierownikowi szkoły ma być przyznane mieszkanie, czy też wynagrodzenie za mieszkanie i w jakiej wysokości, orzeka Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiewszy się ze stronami obowiązanymi do dostarczenia mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele tymczasowi, o ile nie mają wolnego mieszkania w budynku szkolnym, pobierać będą dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem oraz w miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24 dz. u. kr. 20% ich wynagrodzenia;

b) we wszystkich innych gminach 10% ich wynagrodzenia.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zostały zgłoszone dwie poprawki, mianowicie pp. Witosa i Zamorskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Witosa, która opiewa:

Poprawka do art. 16:

po słowie: „szkolnym“ w 1 ustępie, dodać: „za kierownictwo w jedno-klasowej szkole 100 kor., w dwuklasowej 200 K“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Witosa.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Witosa.

Sprawozdawca p. German wnosi na odsłanie poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Zamorskiego, która opiewa:

„artykuł 16, ustęp 3 a, — zamiast: „500 K dla nauczycielek“, ma być: „600 K dla nauczycielek“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Sprawozdawca p. German oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki p. Zamorskiego.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Następnie przystępuje Izba do głosowania nad całym artykułem 16 i uchwała go w brzmieniu proponowanym przez komisję z uwzględnieniem jednak powyższej poprawki p. Zamorskiego, mianowicie, ażeby w ustępie 3 a. zamiast: „500 K dla nauczycielek“, wstawić: „600 K dla nauczycielek“.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 36.

Do zawarcia ślubów małżeńskich przez nauczycielkę w ogóle i przez na-

uczyciela nie mającego stałej posady, potrzeba przyzwolenia Rady szkolnej okręgowej. Śluby, zawarte bez takiego przyzwolenia, uważane będą za dobrowolne zrzeczenie się posady.

Izba uchwała powyższy artykuł bez rozprawy w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 39.

Wymiar emerytury zależy od wysokości poborów i od lat służby.

Co się tyczy poborów będzie podstawą wymiaru płaca ze wszystkimi dodatkami pięcioletnimi oraz 40% dodatku na mieszkanie, bez względu na to, czy nauczyciel dodatek ten pobierał w gotówce, czy też miał wolne mieszkanie służbowe, a względnie także z dodatkiem za kierownictwo (art. 14), które nauczyciel pobiera w chwili przeniesienia w stan spoczynku. Co się tyczy lat służby, policzy mu się wszystkie lata służby, spędzone przy szkołach ludowych etatowych, począwszy od pierwszego, choćby tymczasowego mianowania po uzyskaniu świadectwa ze złożonego w seminarium nauczycielskiem egzaminu dojrzałości.

Nauczycielom, którzy na podstawie dyspenzy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza, policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy

szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępowali nauczyciela, prowadzili klasę.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłosił poprawkę p. Stapiński i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Stapińskiego, która opiewa:

Do artykułu 39. dodać na końcu:

Za lata tymczasowej służby nauczycielskiej otrzymuje nauczyciel (-ka) pięciolecie w kwocie 200 koron.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie powyższej poprawki p. Stapińskiego do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie powyższej poprawki p. Stapińskiego do komisji szkolnej.

Następnie przystępuje Izba do głosowania nad artykułem 39 i uchwała go w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 40.

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby z przyczyn wymienionych w art. 34. otrzyma odprawę, równającą się połowie poborów obliczonych podług art. 39., jeżeli nie wysłużył trzech lat, poborom rocznym, jeżeli wysłużył trzy do sześciu lat; poborom półtora rocznym, jeżeli wysłużył lat sześć.

Po wysłużonych dziesięciu latach otrzymuje emeryt 10/40 części, a za każdy rok dalszy jeszcze 1/40 część poborów obliczonych jak wyżej.

Ułamki roku, przekraczające 6 miesięcy, liczą się w tym razie za cały rok.

Nauczyciel do dalszej służby niezdolny, otrzymuje pełną emeryturę po wysłużonych 35 latach, a jeżeli ukończył lat 60 życia, już po wysłużonych 30 latach służby.

Nauczyciel stały, który w czasie służby stracił wzrok lub słuch, albo popadł w chorobę umysłową, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich lub niezawinionego ciężkiego kalectwa stał się zupełnie niezdolnym do pełnienia służby, otrzyma 10/40 poborów obliczonych jak wyżej jako emeryturę, choćby 10 lat nie wysłużył.

Emerytura nauczyciela, który przechodząc w stan spoczynku, niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania, nie może wynosić mniej niż 600 koron rocznie.

Izba uchwała bez rozprawy art. 40 w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta :

Art. 44.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu nie miał jeszcze prawa do emerytury, otrzyma odprawę równającą się jednej trzeciej ostatnich jego poborów, obliczonych według art. 39.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu miał prawo do emerytury, otrzyma pensję wdowią, wynoszącą jedną trzecią część ostatnich jego poborów wliczalnych do emerytury.

Pensya ta nie może mniej wynosić niż 500 koron, pensya wdowy po nauczycielu zmarłym w stanie spoczynku nie może jednak wynosić więcej niż emerytura zmarłego męża.

Izba uchwała bez rozprawy artykuł 44 w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 49.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje, lub jeżeli utraciła prawo do pensyi wdowiej, wówczas należy się sierotom po nauczycielu pensya sierocińska, wynosząca dla każdego dziecka 140 koron rocznie.

Pensya ta sierocińska przyznaną będzie dzieciom po nauczycielu w zamian za dodatek, który matka ich pobierała na ich wychowanie z chwilą śmierci matki.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłosił poprawkę p. Zamorski, i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Zamorskiego, która opiewa:

Do artykułu 49.

Od słów „wynosząca dla każdego dziecka“ aż do końca artykułu skreśla się, a natomiast wstawia się następujące słowa: „w wysokości takiej sumy, w jakiej matka ich pobierała datek na ich wychowanie“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Sprawozdawca p. German oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Zamorskiego, poczem w osobnem głosowaniu uchwała cały artykuł 49 w brzmieniu proponowanem przez komisję, z uwzględnieniem jednak poprawki p. Zamorskiego, ażeby w pierwszym ustępie tego artykułu skreślić końcowe słowa: „wynosząca dla każdego dziecka 140 koron rocznie“, a natomiast wstawić słowa: „w wysokości takiej samej, w jakiej matka ich pobierała datek na ich wychowanie“.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania następnego artykułu.

Sekretarz p. Urbański wnosi na łączne traktowanie artykułów 52, 56, 58, 63, tudzież §§ 2. i 3., gdyż nie wniesiono do nich żadnych poprawek.

Izba uchwała łączne traktowanie artykułów 52, 56, 58, 63, tudzież §§ 2. i 3., które p. sprawozdawca odczytuje:

Art. 52.

Nauczycielom, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16. i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. pobierają emeryturę, podwyższa się tę emeryturę w stosunku do poborów, jakie by byli uzyskali, gdyby się doczekali w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Takie samo podwyższenie emerytury otrzymają tylko te nauczycielki emerytowane, które w chwili wejścia w życie tej ustawy nie są zamężne.

Wdowom po nauczycielach, które w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73, pobierają pensję wdowią oraz dodatki na wychowanie dzieci, podwyższa się tę pensję wdowią i ewentualne dodatki na wychowanie dzieci w stosunku do poborów, jakie zmarły mąż jako nauczyciel szkół ludowych byłby otrzymał, gdyby się doczekał w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Sierotom po nauczycielu lub nauczycielce, których ojciec i matka nie żyją, a które w chwili wejścia w życie

tej ustawy pobierają pensję sierocińską, podwyższa się tę pensję do kwoty 140 koron na jedną sierotę.

Art. 56.

Po pierwszym stałem zamianowaniu w publicznych szkołach ludowych mają nauczyciele wpłacić do krajowego funduszu szkolnego emerytalnego kwotę równającą się 2⁰/₀ wynagrodzenia i 2⁰/₀ wliczalnej do emerytury części dodatku na mieszkanie, pobieranych przez wszystkie policzone mu do emerytury lata poprzedniej służby nauczycielskiej.

Splata tej kwoty uiszczoną być może ratami za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

Art. 58.

Na pokrycie wydatków, wpływających z tytułu IV. niniejszej ustawy, służy osobno krajowy fundusz szkolny emerytalny, do którego wpływają:

- a) dochody majątku zakładowego;
- b) stały corocznie udzielany dątek z funduszu szkolnego krajowego;
- c) zapisy i darowizny na ten cel przeznaczone;
- d) interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora lub nauczyciela, albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela, jednak nie dłużej, jak przez trzy miesiące od dnia opróżnienia posady;
- e) opłaty kwot dwuprocentowych, powyżej oznaczonych w artykule 56;
- f) stałe wkładki samych nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10⁰/₀ rocznych poborów wliczalnych do emerytury, a przy każdym podwyższeniu tychże 10⁰/₀ od nadwyżki, oprócz tego corocznie 2⁰/₀ od rocznych poborów wliczalnych do emerytury;
- g) dodatek z funduszu krajowego, o ile wpływy z powyższych źródeł nie starczą na pokrycie rocznych wydatków.

Po 40-letniej służbie ustaje obowiązek uiszczania opłat, pod lit. f) wymienionych.

Art. 63.

Postanowienia tej ustawy, w których mowa jest o nauczycielu, odnoszą się także do nauczycielek, z wyjątkiem art. 9. ustęp a) i b), art. 16. ustęp trzeci pod a), b), c) i d), oraz ustęp czwarty pod a) i b), wreszcie art. 36., 43—49., 52., 54. i 55.

§ 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1914.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Izba uchwała łącznie i bez rozprawy artykuły 52., 56., 58. i 63., tudzież §§ 2. i 3. ustawy, w brzmieniu proponowanym przez komisję

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania tytułu i wstępu ustawy.

Sprawozdawca p. German czyta:

U s t a w a

z dnia zmieniająca art. 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 72, art. 13, 16 i 63 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, oraz art. 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała łącznie i bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbńskiego przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, przyjmuje Izba powyższą ustawę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. German odczytuje pierwszą rezolucję komisji, która opiewa:

1. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby zaliczając do nowo ustanowionych kategorii płac nauczycieli umieszczonych w różnych stopniach dawniejszego systemu, trzymała się zasady, iż należy do wyższych stopni zaliczać tych nauczycieli, którzy i poprzednio należeli do stopni wyższych bez względu na klasę, a zatem, aby oparła to zaliczanie na liczbie lat służby spędzonej na stałej posadzie.

Izba uchwała powyższą rezolucję bez rozprawy.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania drugiej i trzeciej rezolucji komisji łącznie.

Sprawozdawca p. German odczytuje łącznie drugą i trzecią rezolucję komisji, które opiewają:

2. Sejm wyznacza gminie miasta Lwowa stałą roczną dotację w wysokości 300.000 kor. począwszy od 1. lipca 1914 na częściowe pokrycie wydatków, ponoszonych przez tę gminę na płace nauczycieli szkół ludowych, a spowodowanych przez niniejszą ustawę.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie powyższej dotacji w sumie 300.000 kor. do preliminarza budżetu funduszu krajowego.

Izba uchwała powyższe rezolucje łącznie i bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków i rezolucji zgłoszonych w czasie rozprawy ogólnej i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytania.

Sekretarz p. Urbński odczytuje wniosek dodatkowy p. Aleksandra Krzeczunowicza, który opiewa:

Dodatek do ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905. Dz. u. kr. Nr. 73.

Dodatkowo do postanowień o stosunkach prawnych nauczycieli szkół ludowych tworzy się krajowy fundusz wzajemnej pomocy nauczycieli szkół ludowych.

I. Celem funduszu jest udzielanie pomocy tym nauczycielom, którzy bez własnej winy są w położeniu ekonomicznym pomocy niezbędnie wymagającym.

II. Z funduszu mają być udzielane:

a) Dodatki stałe tym nauczycielom, którzy nie są ożenieni z nauczycielkami w czynnej służbie i mają więcej niż dwoje dzieci, jako pomoc na wychowanie dzieci.

b) Zasiłki jednorazowe lub powtarzające się lecz czasowo ograniczone tym nauczycielom, którzy chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych (n. p. pożar, dłuższa choroba jego lub członka jego rodziny) pomocy niezbędnie potrzebują.

c) Pożyczki bezprocentowe do zwrotu w 24 lub 48 ratach miesięcznych tym nauczycielom, którzy są dość dobrze sytuowani, by mógł zwrócić zasiłki, niezbędne im chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych.

III. Funduszem zarządzać mają:

Zarządy okręgowe, walne zebrania tychże i zarząd krajowy — złożone z nauczycieli po połowie wybranych a po połowie mianowanych.

Funkcje zarządzających funduszem trwać mają lat sześć, jedynie połowie wybranych przy pierwszych wyborach i mianowanych przy pierwszych nominacjach, kończy się czas funkcyj po latach trzech. Los oznaczony kto ma z grona wystąpić.

Wybory do zarządów okręgowych odbywać się mają bezpośrednio, do zarządu zaś krajowego wybierają człon-

ków tylko pochodzący z wyboru członkowie zarządów okręgowych.

Mianowanie członków uskutecznia Namiestnictwo wspólnie z Wydziałem krajowym. Do zarządów okręgowych mogą być mianowani tylko nauczyciele zostający w czynnej służbie, a do zarządu krajowego tylko nauczyciele będący członkami zarządów okręgowych. Pierwsze wybory i nominacje dotyczą wszystkich członków, przy następnych zaś co 3 lata powtarzających się ma być wybrana połowa ustępujących członków. Szczegółowe przepisy o sposobie wyborów wyda rozporządzenie wykonawcze.

IV. Walne zebranie wszystkich członków zarządów okręgowych odbywać się ma raz w rok we Lwowie. Walne zebranie uchwała preliminarze z pozostawieniem odpowiedniej sumy do dyspozycji zarządu krajowego dla umożliwienia uwzględnienia podań jakie w ciągu roku wpłyną, bada zamknięcie rachunków. Członkowie pochodzący z wyboru wybierają połowę członków zarządu krajowego w ten sposób, że każdy daje jeden głos na jedną osobę, a za wybranych uważa się tych, którzy największą ilość głosów otrzymają. Przy równości głosów rozstrzyga los.

Zarząd krajowy składać się ma z 18 członków, zarządy zaś okręgowe z 6 członków każdy. Zarząd krajowy obraduje pod przewodnictwem przewodniczących rad szkolnych okręgowych lub ich zastępców.

We walnem zebraniu i w zarządzie krajowym bierze nadto udział zastępca Wydziału krajowego przez Wydział krajowy do tego delegowany. Zastępca ten ma tylko głos doradczy, udziału w głosowaniu nie bierze, ma jednak prawo w wypadkach, w których uważa że uchwała może być dla funduszu groźną, zasystować uchwałę i odnieść się do Wydziału krajowego, który w tych wypadkach rozstrzygnie, czy uchwała ma być zmienioną czy utrzymaną.

W zarządach powiatowych bierze

udział z głosem doradczym zastępcy Wydziału krajowego bez prawa głosowania. O ileby zastępca Wydziału krajowego uważał jakąś uchwałę zarządu powiatowego za niewłaściwą, może swój wniosek postawić a dyferencję rozstrzygnie zarząd krajowy.

Regulamin obrad walnego zebrania zarządu krajowego i zarządów okręgowych, wydany będzie w drodze rozporządzenia. Zarząd krajowy musi się zbierać co najmniej raz na kwartał, a zarządy okręgowe co najmniej raz na miesiąc.

V. Podania o dodatki, zasiłki lub pożyczki mają petenci wnosić do zarządów okręgowych. Zarządy okręgowe mają podania badać i wraz z opinią swoją i wnioskami przesać Zarządowi krajowemu. Zarząd krajowy o podaniach decyduje i wyznacza dodatki, zasiłki i pożyczki indywidualne. Gdyby sumy przyznanych dodatków, zasiłków i pożyczek przekraczały przychody funduszu w pewnym roku, mają one uleść stosunkowej procentowej redukcji. O ileby redukcja nie dała się już przeprowadzić, należy różnicę pokryć z funduszu wyrównawczego, a sumę niedoboru tak powstałego, przenieść na rok następny i w następnym roku funduszowi wyrównawczemu zwrócić.

Wogóle już przy pierwszych wymiarach winny Zarządy postępować tak ostrożnie, by w końcu roku niedoboru nie było.

Rada krajowa może część funduszu oddać do dyspozycji Radom okręgowym w celu, by mogły dawać doraźnie i bez zwłoki warunkowo zaliczki w wypadkach nagłej potrzeby, z zastrzeżeniem zatwierdzenia uchwały przez Zarząd krajowy. W razie niezatwierdzenia uchwały przez Zarząd krajowy, ma nauczyciel otrzymaną warunkowo zaliczkę zwrócić w 6 ratach miesięcznych.

VI. Fundusz składa się :

a) ze stałego zasiłku z funduszu kraj. wynoszącego rocznie 500.000 kor. ;

b) z opłat od nauczycieli w wysokości 3°/_o od wszystkich poborów nauczycieli ;

c) z procentów funduszu wyrównawczego ;

d) ze zwrotów zaliczek udzielonych nauczycielom.

Pobierający z funduszu dodatki stałe, są przez czas poboru dodatków wolni od 3°/_o opłaty, ci zaś, którzy otrzymali zasiłki lub pożyczki, wolni są od 3°/_o opłaty w tym roku, w którym zasiłki lub pożyczki im przyznano.

VII. Fundusz wyrównawczy składa się z opłat nauczycieli i zasiłku krajowego, które wpłyną za czas od 1. lipca 1914 do końca roku 1915.

VIII. Ustawa wchodzi w życie co do poboru opłat od nauczycieli i zasiłku krajowego od 1. lipca 1914 roku, co do udzielenia dodatków, zasiłków i pożyczek od 1. stycznia 1916 roku.

IX. Zarządy należy wybrać z początkiem roku 1915, dla przygotowawczych czynności i przyjmowania podań, które mogą być wnoszone od 1. lipca 1915 r. począwszy, by już z końcem r. 1915 Zarządy mogły stale fungować i mieć obraz zapotrzebowania i przynawać dodatki, zasiłki i pożyczki na r. 1916.

X. Opłaty nauczycieli i zwroty zaliczek będą ściągane nauczycielom przy wypłacie ich poborów służbowych.

Izba popiera powyższy wniosek p. Aleksandra Krzczunowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższy wniosek p. Aleksandra Krzczunowicza.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie tego wniosku p. Aleksandra Krzczunowicza do Wydziału krajowego.

Izba uchwala odesłanie tego wniosku p. Aleksandra Krzczunowicza do Wydziału krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Stapińskiego, która opiewa:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby na najbliższą sesję sejmową przygotował ustawę o unormowaniu płac nauczycielstwa ludowego na zasadzie płac urzędników państwowych czterech najniższych rang.

Izba popiera tę rezolucję p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Sprawozdawca p. German wnosi na przekazanie tej rezolucji p. Stapińskiego Wydziałowi krajowemu celem zbadania.

Izba odrzuca wniosek sprawozdawcy o przekazanie tej rezolucji p. Stapińskiego Wydziałowi krajowemu celem zbadania, a w osobnem głosowaniu odrzuca rezolucję p. Stapińskiego.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania trzech rezolucji p. Okonia.

Na wniosek formalny p. Tertila Izba uchwała bez rozprawy traktować oddzielnie każdą z rezolucji p. Okonia i oddzielnie nad każdą z nich głosować.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Okonia, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby

1) z uwagi, iż obecne przedłożenie o podwyższeniu płac nauczycielskich nie zadowala nauczycielstwa ludowego, nie usuwa rozgorzyczenia i kwestyi nauczycielskiej nie rozwiązuje — wziął pod najszybszą rozagę wynalezienie środków na zupełne spełnienie żądań nauczycielskich, by tę kwestyę gruntownie rozwiązać.

Izba nie popiera powyższej rezolucji p. Okonia, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Okonia, która opiewa:

2) ażeby wkrótce zaprowadzono pragmatykę służbową dla nauczycielstwa.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Okonia.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Okonia.

Sprawozdawca p. German oświadcza się za odesłaniem tej rezolucji p. Okonia do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucji p. Okonia do komisji szkolnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzecią rezolucję p. Okonia, która opiewa:

3. ażeby w obecnym projekcie przydzielono nauczycielstwo zamieszkałe w miastach powiatowych i w miejscach kąpielowych, ze względu na ogromną tamże drożyznę, do II. klasy płac.

Izba nie popiera tej rezolucji p. Okonia, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Srokowskiego, która opiewa:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną kraj. przedłożył wniosek na przyznanie nauczycielom tymczasowym charakteru nauczycieli stałych w wypadkach, w których nauczyciele tacy w ciągu swej służby przed uzyskaniem stałej posady stali się niezdolnymi do pracy.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do Wydziału krajowego do zbadania i przedłożenia wniosku.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do Wydziału kraj. do zbadania i przedłożenia wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Srokowskiego, która opiewa:

Sejm wyznacza c. k. Radzie szkolnej krajowej roczny ryczałt w wysokości 25.000 koron celem przyznawania nauczycielom tymczasowym, w wypadkach godnych szczególnie uwzględnienia, dodatków pięcioletnich za służbę odbytą w tym charakterze.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do komisji szkolnej w porozumieniu z budżetową z poleceniem, ażeby w najbliższym czasie przedłożyła w tej sprawie wnioski.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do komisji szkolnej w porozumieniu z budżetową z poleceniem, ażeby w najbliższym czasie przedłożyła w tej sprawie wnioski.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Witosa do art. 18 ustawy, która opiewa:

Poleca się Radzie szkolnej krajowej, ażeby za godziny nadobowiązkowe płaciła 1% pobieranej przez nauczycieli płacy.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Witosa.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucją p. Witosa.

Sprawozdawca p. German wnosi o odesłanie powyższej rezolucji p. Witosa do Rady szkolnej krajowej do zbadania efektu finansowego.

Izba odrzuca wniosek p. sprawozdawcy o odesłanie powyższej rezolucji p. Witosa do Rady szkolnej krajowej do zbadania efektu finansowego, a w osobnym głosowaniu odrzuca rezolucję p. Witosa.

Następuje:

16. S p r a w o z d a n i e

Komisji szkolnej o wniosku pp. Głębińskiego i tow. oraz Lea i tow. w sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca p. German, w zastępstwie nieobecnego p. Halbana, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania prostuje dwie pomyłki drukarskie, jakie zaszły w pierwszym wniosku komisji, mianowicie zamiast:

2,969.820 kor., ma być: 2,979.000 kor., zaś zamiast:

20.000 koron, ma być: 120.000 koron.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na dodatki drożyzniane dla nauczycielstwa szkół ludowych za r. 1913 przeznaczona się 2,979.000 koron, dla tymczasowych nauczycieli religii mojżeszowej 1.400 koron, a gminie miasta Lwowa ryczałtową subwencję 120.000 kor.

2. Dodatki drożyzniane przyznaje się nauczycielom w całym kraju poza miastem Lwowem w stosunku do płac zasadniczych, jakie pobierali bez dodatków w dniu 31. grudnia 1913 roku, według skali następującej: pobierającym do 1.000 koron włącznie 20%, pobierającym do 1.400 koron włącznie 15%, wszystkim innym 10% płacy zasadniczej bez dodatków, religii mojżeszowej zaś 20% od remuneracyi.

3. Nauczycielom, którym przysługuje mieszkanie in natura, potrąca się z obliczonych według skali sub. 2 dodatków 30 koron.

4. Dodatek jest płatny jednorazowo z uwzględnieniem czasu spędzonego w roku 1913 wogóle w służbie, przy czem rozpoczęty miesiąc liczy się za cały.

5. Celem umożliwienia przyścia z pomocą doraźną emerytom z przed roku 1907, oraz ich wdowom i sierotom, a niemniej emerytom późniejszym i ich wdowom i sierotom w wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, przeznaczają się za rok 1913 ryczałt w kwocie 50.000 koron do rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskami komisji i udziela głosu p. Perfeckiemu.

Przemawia p. Perfecki i stawia następującą rezolucję:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, by jak najprędzej przystąpiła do obsady 2.068 nieobsadzonych stałych nauczycielskich posad.

(W czasie przemówienia p. Perfeckiego obejmuje przewodnictwo obrad wicemarszałek JE. ks. biskup Czechowicz).

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Bandrowski.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała bez rozprawy, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Okoń.

Przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej Wice-marszałek oznajmia, że zamierza poddać zgłoszoną w czasie ogólnej rozprawy rezolucję p. Perfeckiego do poparcia i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Perfeckiego, która opiewa:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, by jak najprędzej przystąpiła do obsady 2068 nieobsadzonych stałych nauczycielskich posad.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Perfeckiego.

Wice-marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. German zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Sprawozdawca p. German czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na dodatki drożyzniane dla nauczycielstwa szkół ludowych za r. 1913 przeznaczają się 2,979.000 koron, dla tymczasowych nauczycieli religii mojżeszowej 1.400 koron, a gminie miasta Lwowa ryczałtową subwencję 120.000 koron.

2. Dodatki drożyzniane przyznaje się nauczycielom w całym kraju poza miastem Lwowem w stosunku do płac zasadniczych, jakie pobierali bez dodatków w dniu 31. grudnia 1913 roku, według skali następującej: pobierającym do 1.000 koron włącznie 20%, pobierającym do 1.400 koron włącznie 15%, wszystkim innym 10% płacy zasadniczej bez dodatków, religii mojżeszowej zaś 20% od remuneracji.

3. Nauczycielom, którym przysługuje mieszkanie in natura, potrąca się z obliczonych według skali sub. 2. dodatków 30 koron.

4. Dodatek jest płatny jednorazowo z uwzględnieniem czasu spędzonego w roku 1913 wogóle w służbie, przy czem rozpoczęty miesiąc liczy się za cały.

5. Celem umożliwienia przyścia z pomocą doraźną emerytom z przed roku 1907, oraz ich wdowom i sierotom, a niemniej emerytom późniejszym i ich wdowom i sierotom w wypad-

kach na szczególne uwzględnienie zasługujących, przeznaczają się za r. 1913 ryczałt w kwocie 50.000 koron do rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Izba uchwała powyższe wnioski od 1 do 5 en bloc.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Perfeckiego.

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, by jak najprędzej przystąpiła do obsady 2.068 nieobsadzonych stałych nauczycielskich posad.

Izba odrzuca powyższą rezolucję p. Perfeckiego bez rozprawy.

Wicemarszałek udziela głosu p. Głabińskiemu przed przystąpieniem do dalszego punktu porządku dziennego.

Przemawia p. Głabiński i stawia po porozumieniu się z członkami komisji budżetowej wniosek nagły w sprawie pokrycia niedoboru na rok 1914, powstałego przez uchwalenie ustawy o płacach nauczycielskich, a nie przewidzianego w uchwalonym poprzednio prowizoryum budżetowym na r. 1914.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły.

Ze względu na uchwaloną ustawę o płacach nauczycielskich, która podnosi niedobór przewidziany w prowizoryum budżetowym na rok 1914 do wysokości 5,800.000 koron, wnoszę celem pokrycia tego niedoboru dodatkowo do prowizoryum budżetowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy celem pokrycia niedoboru przewidzianego na rok 1914 do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej do wysokości 6 milionów koron w gotówce, bez potrącenia kosztów.

Wnioskodawca p. Głabiński uzasadnia nagłość tego wniosku i wnosi o uchwalenie jego meritum.

Izba popiera wniosek powyższy p. Głabińskiego i uchwała bez rozprawy nagłość tego wniosku, a w osobnym głosowaniu meritum wniosku również bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy wniosek w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

17. Sprawozdanie

Komisji zapomogowej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego o klęskach elementarnych, tudzież wniosków poselskich w tej sprawie.

Sprawozdawca p. Skrzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o pomyłkę drukarską, jaka zaszła we wnioskach komisji, mianowicie w ustępie XIII. ma być: „Sejm przeznaczają kwotę 233.411 K 36 h“, zamiast: 235.411 K 36 h.

Nadto w ustępie XIX. wniosków należy skreślić końcowe słowa:

„wszystkie o pomoc z powodu klęsk żywiołowych, Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu, aby w granicach uchwalonych funduszy, przyszedł peitentom z pomocą przy pośrednictwie powiatowych Komitetów ratunkowych“,

a w miejsce tego wstawić następujący ustęp:

Po wydrukowaniu sprawozdania zostało jeszcze dodatkowo przekazanych Komisji zapomogowej 5 wniosków nagłych uchwałą Wys. Sejmu z dnia 23. lutego 1914:

1) Wniosek p. Lwa Lewickiego L. s. 1627, gminy powiatu Żydaczów,

2) Wniosek p. Dra Romana Perfeckiego L. s. 1630, gmina Sarczyn, pow. Sokal.

3) Wniosek p. Dra Romana Perfeckiego L. s. 1631, gmina Uhrynów, pow. Sokal.

4) Wniosek p. Hryńka Terszakowca L. s. 1682, dla gmin powiatu Rudki.

5) Wniosek p. hr. Skarbka w sprawie gmin powiatu Rudki,

oraz szereg petycji poszczególnych gmin popartych przez pp. postów:

1) Gminy Dorochów, pow. Stanisławów, L. s. 1847/1267, p. Winniczuk.

2) Gminy Hryniówka, pow. Bohorodczany, l. s. 1979/1295, p. Dr. Nowakowski.

3) Gminy Pociesz, pow. Bohorodczany, L. s. 2080/1373.

4) Gminy Laszki murowane, pow. Stary Sambor, L. s. 1977/1293.

5) Gminy Medynia Głogowska, pow. Łańcut, L. s. 1810/1232.

6) Filii tow. gosp. Silskij Hospodar w Bohorodczanach, L. s. 2079/1372 i L. s. 2146/1374.

7) Petycja Stefana Maliczewskiego, gospodarza w Torkach, pow. Przemyśl, L. s. 2149/1377, poparta przez p. Dra Nowakowskiego.

8) Petycja Andrzeja Jurczaka z Chałup Medycznych, pow. Przemyśl, L. s. 2044/1341.

9) Petycja Naczelników gmin powiatu Pilzneńskiego, L. s. 2051/1351.

10) Petycja gminy Stryszawa, pow. Wieliczka, L. s. 2061/1358.

11) Petycja gminy Borszczów, pow. Śniatyn, poparta przez p. Dra Horbaczewskiego, L. s. 2049/1346.

12) Petycja Tow. Narodnij Dim w Bohorodczanach, L. s. 1244/1430, poparta przez p. Dra Nowakowskiego.

13) Petycja gminy Głębokie, pow. Bohorodczany, L. s. 2245/1431, poparta przez p. Dra Nowakowskiego.

14) Petycja gminy Bohorodczany stare, pow. Bohorodczany, L. s. 2246/1432.

15) Petycja gminy Buraków, pow. Zaleszczyki, L. s. 2247/1433, poparta przez p. Dra Okuniewskiego.

16) Petycja gminy Surmaczówka, pow. Jarosław, L. s. 2517/1575.

W załatwieniu powyższych wniosków i petycji Komisya zapomogowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby za pośrednictwem krajowego Komitetu ratunkowego i powiatowych ratunkowych komitetów, przyszedł z wydatną pomocą osobom i gminom wyszczególnionym, a dotkniętym rzeczywistością klęską zesłoroczną, z funduszy zapomogowych, przez dostarczenie im środków żywności, już to bezpłatnych, już to po niższej cenie, przez dostarczenie paszy, bezprocentowego lub niskoprocentowego kredytu, jakoteż przez zarządzenie natychmiastowych prac przy drogach i rzekach dla dostarczenia zarobku.

Następnie odczytuje sprawozdawca p. Skrzyński wnioski komisji, które po sprostowaniu opiewają:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. listopada 1913 o klęskach elementarnych w r. 1913 przyjmuje Sejm do wiadomości.

II. Sejm zgodnie z postulatami parlamentarnej reprezentacji kraju obu narodów i postulatami wyrażonymi w uchwale komisji parlamentarnej Koła polskiego wzywa c. k. Rząd, aby dla zaradzenia strasznym skutkom zesłorocznych klęsk elementarnych udzielił krajowi, ponad asygnowane już kwoty zapomóg, dalszej pomocy w tym stosunku, w jakim jej udzielano w analogicznych wypadkach zachodnim krajom koronnym, a w szczególności Tyrolowi w r. 1882, w każdym razie najmniej 35,000.000 K, do dyspozycji Rządu krajowego.

Co do sposobu przeprowadzenia akcyi wyraża Sejm zapatrywanie:

a) że poważna część tych funduszków powinna być użyta na udzielanie pożyczek bezprocentowych długoterminowych, w ten sposób, aby z nich korzystać mogły także gospodarstwa najbardziej potrzebujące, a nie mogące przedstawić zabezpieczenia wymaganego warunkami obowiązującymi w dotychczasowej akcyi,

b) że korzystać z niej winni najbardziej dotknięci skutkami klęski także z tych gmin i powiatów, z których nie zgłoszono likwidacyi szkód w celu odpisania podatku, jak z powiatu Borszczowskiego i Żółkiewskiego,

c) że fundusze zapomogowe na rekonstrukcyę dróg mogą być także użyte na zakupno materiałów,

d) że celem skuteczniejszego przeprowadzenia akcyi, powinny powiatowe komisye ratunkowe wejść w ścisły kontakt z czynnikami lokalnymi dobrze znającymi potrzeby ludności.

Z użycia funduszków na naprawę dróg, mają Wydziały powiatowe złożyć Wydziałowi krajowemu szczegółowe sprawozdania.

Tem samem załatwiono wniosek p. Cieńskiego i tow. przytoczony pod A. 1. 3. lit. b., wnioski p. Nowosieleckiego przytoczone pod B. 1. 4 lit. c) d.), wniosek Dr. Nowakowskiego przytoczony pod B. 1. 3., wnioski p. Witosa przytoczone pod B. 1. 6., wniosek Dr. Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5., wniosek P. Starucha i tow. przytoczony pod A. 1. 4., wniosek p. Witosa i tow. przytoczony pod A. 1. 2., wniosek p. Ks. Kapuścińskiego przytoczony pod B. 1. 2, wreszcie petyce powiatu Żółkiewskiego.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy rozdziale nasion na zasiewy i pasz treściwych uwzględnił wszystkich rolników, dotkniętych klęskami elementarnymi, nie ograniczając tej pomocy do członków organizacyi rolniczych tudzież, by w a-

kcyi zapomogowej rolniczej uwzględnił także ludność rolniczą w miastach i umożliwił jej równomierne korzystanie z ulg udzielanych ludności rolniczej wiejskiej.

IV. Sejm wzywa Rząd, aby przyspieszył akcyę co do zamierzonych w Galicyi budowli publicznych w myśl żądań reprezentacyi parlamentarnej kraju i wniosków rządu krajowego tak, aby budowle te z wczesną wiosną r. 1914 mogły być rozpoczęte.

Tem samem załatwiono wnioski p. Wójcickiego i tow. przytoczone pod A. 1. 1 i wniosek p. Dr. Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5 lit. 6.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby bezwzględnie wyasygnował zaległe za r. 1913 i dawniejsze zasiłki dla korporacyi rolniczych i aby jak najrychlej udzielił im zaliczki na subwencye za rok 1914.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby spowodował Bank austro-węgierski do przyznania na przeciąg najbliższych pięciu lat wydatnego kredytu powiatowym i miejskim Kasom oszczędności, Towarzystwom zaliczkowym i innym podobnym instytucyom w kraju jużto bezpośrednio, jużto przez Bank krajowy i Centralną Kasę dla spółek rolniczych.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby prolongował raty udzielonej w zeszłym roku pożyczki zapomogowej zarówno dla wielkiej jak i małej własności ziemskiej — do października 1914.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd: 1. aby zarządził wstrzymanie egzekucyjnego ściągania podatków od ludności dotkniętej skutkami klęski; 2. aby zarządził uwolnienie od należitości skarbowych wszystkich czynności prawnych i dokumentów wynikłych z transakcyi pożyczkowych przy pomocy funduszu zapomogowego realizowanych.

Tem samem załatwiono wniosek p. Nowosieleckiego przytoczony pod B. 1. 5, lit. 6.

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby na pokrycie przypadającego za lata 1913 i 1914 krajowego datku 40% do regulacji rzek kanałowych i na nadzwyczajne roboty konserwacyjne przy wykończonych publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych tudzież na zasiłki dla najbardziej dotkniętych spółek wodnych i na dalszą akcyę przy odwodnieniu gruntów dotkniętych przez wylewy i słoty, zaciągnął imieniem kraju pożyczkę amortyzacyjną w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 4,216.574 K w gotówce.

Pożyczka ta może być złączoną z amortyzacyjną pożyczką, jaką Sejm uchwali zaciągnąć na inne cele.

X. Sejm ponawiając swoją uchwałę z 14. lutego 1912, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ze względu na powtarzające się corocznie klęski elementarne wstawił do rubr. X. kredyt 100.000 K do dyspozycji Wydziału krajowego na niesienie pomocy w razie klęsk elementarnych. O ileby kredyt ten w niektórych latach nie został wyczerpany, ma tworzyć fundusz zapasowy z tem samem przeznaczeniem na przyszłość.

XI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 3,000.000 K w gotówce. Sumy uzyskanej użyje Wydział krajowy na zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego drogowego, ustanowionego uchwałą sejmową z 13. października 1882.

Sejm uchyla równocześnie uchwałę swoją z 19. października 1908, o ile ta uchwała w ustępie IV. poleca wstawiać aż po rok 1918 włącznie po 100.000 K rocznie do budżetu krajowego tytułem dotacyi dla tego funduszu.

Pożyczki udzielane powiatom z tego funduszu nie podpadają pod przepis czwartego ustępu § 24. ustawy o reprezentacji powiatowej w brzmieniu ustanowionem ustawą z 15. maja 1907 nr. 52 Dz. u. kr.

XII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby celem bezzwłocznego zasilenia funduszu na doraźne zapomogi dla zaradzenia nędzy i zakupna tańszych środków żywności, tudzież na pożyczki bezprocentowe i na roboty publiczne zaciągnął natychmiast imieniem kraju pożyczkę w wysokości 3,000.000 koron. Z funduszu tego należy udzielić powiatom dla ludności wiejskiej i małym miasteczkowej zasiłków do wysokości łącznej 2,000.000 koron, miastom zaś również milion koron, a to w stosunku 40% dla Lwowa i Krakowa, a 60% dla reszty większych miast. Realizacya tej pożyczki ma mieć pierwszeństwo przed wszystkimi innymi; o ileby zaś inne dawniej uchwalone pożyczki zostały pierwiej zrealizowane, ma być z nich fundusz zapomogowy zaliczkowany.

XIII. Sejm przeznacza kwotę 233.411 K 36 h. na pokrycie przypadających na rok 1914 rat annuitetowych pożyczek zaciągniętych przez spółki wodne na opłatę datków konkurencyjnych i na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych w r. 1914 — według załączonego wykazu.

XIV. Sejm ponawiając swoją uchwałę z dnia 27. października 1908, poleca Wydziałowi krajowemu, aby poparł akcyę rolniczej stacyi doświadczałnej w Dublinach i c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego zmierzającą do wprowadzenia i rozszerzenia w kraju odmian zbóż i ziemniaków odporniejszych na wpływy atmosferyczne.

XV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie przystąpił do realizacyi w całości:

a) przyzwolonych już pożyczek, a to 5 milionów koron na pożyczki dla miast, a 10 milionów koron na bezzwrotne zasiłki dla wsi na budowę szkół,

b) pożyczki 7 milionów koron przyzwolonej w roku 1912 na powiększenie funduszu p r z e m y s ł o w e g o ,

c) przyzwolonych w latach 1908, 1910 i 1912 pożyczek na budowę szkolne i szpitalne w sprawozdaniu do L. 208.961/913 wymienionych, jak n. p. szpitala krajowego św. Łazarza w Krakowie, szpitali prowincjonalnych i t. d., i budowle te jak najspieszniej rozpoczął.

XVI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najspieszniej ukończył pertraktacje z c. k. Rządem i gminami:

a) co do przyspieszenia budowy państwowych szkół fachowych w Zakopanem i Kołomyi,

b) co do budowy dalszych klinik uniwersyteckich (oftalmologicznej, laryngologicznej i psychiatrycznej) we Lwowie, na które plany od dawna są gotowe i budowa już może być rozpoczęta.

XVII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wobec wyczerpania funduszu koszarowego, a wielkiego w tym kierunku zapotrzebowania, zaciągnął na te cele imieniem kraju w r. 1914 pożyczkę amortyzacyjną w wysokości miliona koron (1,000.000 K).

XVIII. Wniosek p. Nowakowskiego przytoczony pod IV. B. 3 lit., a uwzględniony częściowo uchwałami (pod X. i pod XI.), przekazuje Sejm, odnośnie do części żądającej melioracji gruntów nadbrzeżnych równocześnie z regulacją rzek, Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIX. Odstąpiono Komisji zapomogowej:

1) prośbę mieszkańców gminy Odporyszów L. s. 460/309;

2) prośbę mieszkańców gminy Przendzel L. s. 630/476;

3) prośbę Onufrego Hardijczuka s. Mikołaja z Rybnej, powiat Kosów, L. s. 695/452;

4) prośbę gminy Grabówka L. s. 994/759;

5) prośbę wspólną 12-tu gmin powiatu Brodzkiego, L. s. 1330/874;

6) prośbę gminy Kozary, pow. Rohatyn L. s. 1472/986;

7) prośbę gminy Niewoczyn pow. Bohorodczany, L. s. 1744/1169;

8) prośbę wspólną pogorzalców Kamionki Strumiłowej, L. s. 1749/1174.

Po wydrukowaniu sprawozdania zostało jeszcze dodatkowo przekazanych komisji zapomogowej 5 wniosków nagłych uchwałą Wys. Sejmu z d. 23. lutego 1914:

1) Wniosek P. Lwa Lewickiego L. s. 1627, gminy powiatu Żydaczów,

2) Wniosek P. Dr. Romana Perfeckiego L. s. 1630, gmina Sawczyn p. Sokal,

3) Wniosek P. Dr. Romana Perfeckiego L. s. 1631 gmina Uhrynów p. Sokal,

4) Wniosek P. Hryńka Terszakowca L. s. 1682 dla gmin pow. Rudki,

5) Wniosek P. hr. Skarbka w sprawie gmin pow. Rudki,

oraz szereg petycji poszczególnych gmin popartych przez p. posłów:

1) Gmina Dorochów pow. Stanisławów L. s. 1847/1267 p. Winniczuk,

2) Gmina Hryniówka pow. Bohorodczany L. s. 1979/1295 p. Dr. Nowakowski,

3) Gminy Pociesz pow. Bohorodczany L. s. 2080/1373,

4) Gminy Laszki murowane pow. Stary Sambor L. s. 1977/1293,

5) Gminy Medynia Głogowska pow. Łańcut L. s. 1810/1232,

6) Filii Tow. gosp. Silskij Hospodar w Bohorodczanach L. s. 2079/1372 i L. s. 2146/1374,

7) petycja Stefana Maliczewskiego gospodarza w Torkach pow. Przemyśl L. s. 2149/1377, poparta przez P. Dr. Nowakowskiego,

8) petycja Andrzeja Jurczaka z Chałup Medycznych powiat Przemyśl L. s. 2044/1341,

9) petycja Naczelników gmin powiatu Pilzneńskiego L. s. 2054/1351,

10) petycja gminy Stryszawa pow. Wieliczka L. s. 2061/1358,

11) petycja gminy Borszczów pow. Śniatyn L. s. 2049/1346 poparta przez p. Dr. Horbaczewskiego,

12) petycja Tow. Narodnyj Dim w Bohorodczanach L. s. 2244/1430 poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

13) petycja gminy Głębokie pow. Bohorodczany L. s. 2245/1431 poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

14) petycja gminy Bohorodczany stare pow. Bohorodczany L. s. 2246/1432,

15) petycja gminy Buraków pow. Zalezczyki L. s. 2247/1433 poparta przez p. Dr. Okuniewskiego,

16) petycja gminy Surmaczówka pow. Jarosław L. s. 2517/1575.

W załatwieniu powyższych wniosków i petycji komisya zapomogowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby za pośrednictwem Krajowego Komitetu ratunkowego i powiatowych ratunkowych komitetów, przyszedł z wydatną pomocą, osobom i gminom wyszczególnionym, a dotkniętym rzeczywicie klęską zeszłoroczną, z funduszów zapomogowych, przez dostarczenie im środków żywności, już to bezpłatnych, już to po zniżonej cenie, przez dostarczenie paszy, bezprocentowego lub nizkoprocentowego kredytu, jakoteż przez zarządzenie natychmiastowych prac przy drogach i rzekach dla dostarczenia zarobku.

Alegat do ustępu XIII. wniosków komisji.

W y k a z

przypadających na rok 1914 rat annuitetowych pożyczek, zaciągniętych przez spółki wodne na pokrycie datków konkurencyjnych.

Spół wodna	Raty annuitetowe:
Nowego Brnia	5.870 K 44 h
osuszenia bagien Oleskich	4.417 „ 18 „
Kisieliny dolnej	2.367 „ 16 „
Wisły-Sanu w pow. Tarnobrzeskim	2.539 „ 36 „
Starego Brnia	2.261 „ 80 „
Dumnego potoku	2.310 „ 48 „
Przegnojówki	2.098 „ 62 „
Wisły od Podgórza do Niepołomic I.	6.642 „ 92 „
Wisły od Podgórza do Niepołomic II.	5.078 „ 68 „
bagien Stojanowskich I.	3.015 „ 60 „
„ „ „ „ II.	2.110 „ 15 „

Spółka wodna Krzemienicy i Babulówki	14.357	26	„
„ „ Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa I.	1.015	74	„ „
„ „ Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa II.	2.234	62	„ „
„ „ lewego brzegu Dunajca w Wojniczu	5.824	58	„ „
„ „ Złotej Lipy	5.589	64	„ „
„ „ Gnilej Lipy, sek. środ.	20.572	40	„ „
„ „ Bagien naddniestrzańskich	13.456	22	„ „
„ „ Bagien rzemieńskich	2.871	36	„ „
„ „ regulacyi Raty	20.836	87	„ „
„ „ Pustej	15.428	70	„ „
„ „ Rudawy — pow. Kraków	2.550	96	„ „
„ „ Błóżewki	10.548	52	„ „
„ „ obw. Wisły od Niepołomic do Raby	13.012	10	„ „
	Razem	167.011	K 36 h
Konserwacja publicznych robót melioracyjnych — datki za r. 1914		66.400	„ — „
	Razem	233.411	K 36 h

Wicemarszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskami komisji i udziela głosu p. Załozieckiemu.

Przemawia p. Załoziecki i stawia następującą poprawkę do ustępu II. wniosków komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w p. II. ustęp b) dodać do powiatów objętych najbardziej skutkami klęski także powiat Rawski.

Wicemarszałek udziela głosu p. Kapuścińskiemu.

Przemawia p. Kapuściński i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy wszelkich klęskach elementarnych, czy to wskutek pożaru, gradobicia, posuchy, ulewy, wylewów rzek, myszy i t. d. sam z urzędu przeprowadzał likwidację

tych szkód w danych gminach, odpisywał podatki, wstrzymywał ściąganie podatków przez egzekutorów, a w końcu przychodził takim gminom dotkniętym klęskami elementarnymi z rychłą, wydatną zapomogą i przez to mógł uzyskać zaufanie i powagę u ludności.

(W czasie przemówienia p. Kapuścińskiego obejmuje przewodnictwo obrad JE. Marszałek Adam hr. Gołuchowski).

Marszałek udziela głosu p. Federowiczowi.

Przemawia p. Federowicz i stawia następujące cztery rezolucje:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby stosownie do wniosku posła Grossa postawionego w komisji podatkowej Izby poselskiej, poczynił odpowiednie kroki dla wydania przejściowych przepisów dla podatku domowo-czynszo-

wego z peryodem przejściowym 25-cio letnim.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy wykonywaniu budowy rządowych z całą obiektywnością i troskliwością rozdzielano dostawy rękodzielnicze, przy szczególnem uwzględnieniu także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdawnictwie dostaw rękodzielniczych uwzględniał także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki.

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby umożliwił udzielenie kredytów budowlanych Kasom Oszczędności w Krakowie i Lwowie w wysokości 20 milionów, przez częściową bonifikację procentów w wysokości 2°/_o na przeciąg lat 5.

Izba uchwala bez rozprawy, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu przeciw wnioskowi komisji pp.

Stapińskiego, Bojkę, Witosa, Żardeckiego i Górkiewicza, tudzież zapisanych do głosu za wnioskami komisji pp. Zamorskiego, Nowakowskiego, Cieńskiego, Maryewskiego, Nowosieleckiego, Skarbka, Schmidta, Okonia, Serwatowskiego, Wolanina i Tomakę do wyboru mówców generalnych.

Marszałek oznajmia, że mową generalnym przeciw został wybrany p. Bojko, zaś mową generalnym za został wybrany p. Zamorski.

Marszałek oznajmia, że zamierza przystąpić do zamknięcia posiedzenia i wzywa p. sekretarza do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na środę dnia 4-go marca 1914, godz. 10 rano.

Koniec posiedzenia godzina 1 po północy.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław Biały w. r.